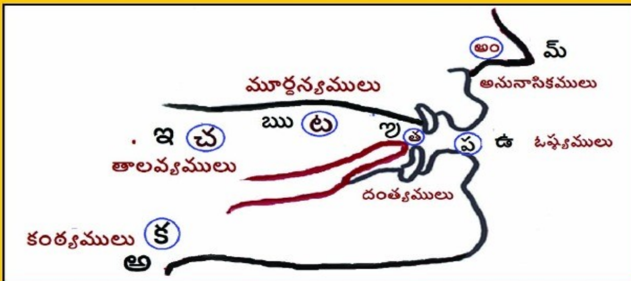
అక్షరోద్యమ రచనలు

అక్షర విజ్ఞానం

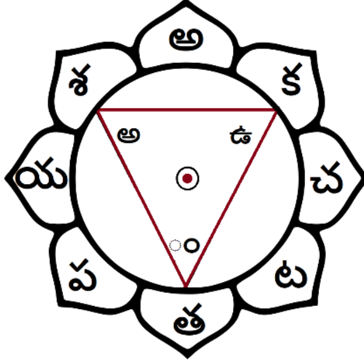
అక్షర పద్మం

రచన:
శనగవరపు ఉమామహేశ్

అక్షర విజ్ఞానం

రచన
శనగవరపు ఉమామహేశ్

అక్షర పద్మము

అక్షర విజ్ఞానం

ప్రథమ ముద్రణ : నవంబర్ 2019
ప్రకాశకులు : శనగవరపు ఉమామహేశ్
ప్రతులకు : శనగవరపు ఉమామహేశ్
akshara.udyamam@gmail.com
ప్రింటింగ్ : కావ్యా గ్రాఫిక్స్
కాపీలు : 1000

ముఖ చిత్రం మరియు టైటిల్ డిజైన్ : శనగవరపు ఉమామహేశ్

ముఖ చిత్రం లోని అక్షర పద్మము గురించి : రచయిత అక్షరముల పూర్తి స్వరూపాన్ని పరిశోధించి పరిశీలించిన తర్వాత ఆ వైజ్ఞానికతను అక్షర పద్మం అనే నమూనా రూపంలో నిర్మించడమైనది.. 2019©

Please, send your comments to Umamahesh Senagavarapu
Email: akshara.udyamam@gmail.com

వెల :

విషయ సూచిక

అధ్యాయం 1: మన అక్షరాల పుట్టు పూర్వోత్తరాలు

అధ్యాయం 2: అక్షర విజ్ఞానం

అధ్యాయం 3 : అక్షర అభ్యాసాలు

అంకితం

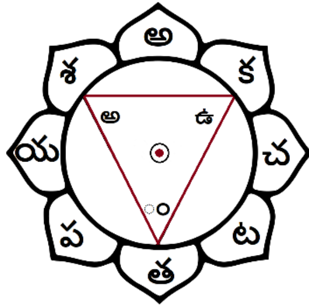
ప్రపంచంలో అత్యధిక జనాభా మాట్లాడే ప్రాచీనమైన మాతృభాషలు భారతదేశంలోనే బ్రతికి ఉన్నాయి. ఈ భాషల శబ్దకోశములు తరతరాలుగా అలాగే కాపాడబడటానికి కారణం అక్షర వ్యవస్థ. మాతృభాషల పదకోశాలను, గర్భంలో పెట్టుకొని కాపాడే అమ్మ వంటివి, అక్షరములు.

మాటలు రాని పిల్లవాడే కాదు, మూగ వాడు కూడా ఆర్ద్రతతో పలకగలిగేవి అమ్మ అనే అక్షరాల సముదాయం.

జీవిని కరుణతో కాపాడే, "అమ్మ" అనే, మంత్రం వంటి పదానికీ, మాతృభాషలను కాపాడే, అక్షరములకు, భేదం లేదు.

ఈ అక్షరాలను వాడే మాతృ భాష, కలిగిన ప్రతి వ్యక్తికి, ఆత్మ విశ్వాసం కలిగించి, ఆత్మ న్యూనత నుండి దూరం చేసే, నా అక్షరోద్యమానికి అమ్మ లోని అపారమైన కరుణే, వెన్నుదన్ను.

కనుక నేను అక్షర పద్మము రూపంలో దర్శించిన పూర్తి అక్షరముల స్వరూపమునకూ, అమ్మ కి ఈ అక్షరవిజ్ఞానం అనే గ్రంథాన్ని అంకితం చేస్తున్నాను.

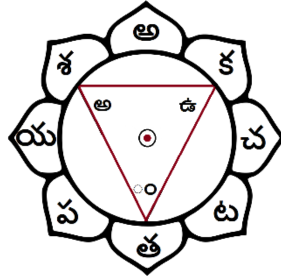
అక్షర పద్మము

అక్షరముల నమూనానే అక్షర పద్మము

నేను పూర్తి అక్షరముల స్వరూపాన్ని దర్శించి ఆవిష్కరించుకొన్నదీ అక్షర పద్మం స్వరూపంలో. అక్షరముల పూర్తి స్వరూపాన్ని పరిశోధించి పరిశీలించిన తర్వాత, ఆ వైజ్ఞానికతను అక్షర పద్మం అనే నమూనా రూపంలో నిర్మించడమైనది.. అక్షరాల్లో గుంపులు- దాని వెనుక సైన్సే ఈ అక్షర పద్మము.

పద్మము: మీరు చిత్రం లో గీయబడిన అక్షర పద్మాన్ని గమనిస్తే, అ క చ ట త ప య శ అనే అక్షరములు పద్మపు రేకులలో కనిపిస్తాయి. ఇవి మరేమిటో కాదు, మన అక్షర మాలలని అక్షరపు గుంపులు లేదా సమూహాలకు చెందిన మొదటి అక్షరములు.

సముహము 1- అ నుంచి అః వరకు
సముహము 2- క నుంచి ఙ వరకు
సముహము 3- చ నుంచి ఞ వరకు
సముహము 4- ట నుంచి ణ వరకు
సముహము 5- త నుంచి న వరకు
సముహము 6- ప నుంచి మ వరకు
సముహము 7- య నుంచి వ వరకు
సముహము 8- శ నుంచి క్ష వరకు

మనము సాధారణంగా "అ - క చ ట త ప- య- శ" అనబడే వరుసలో అక్షరములు వ్రాస్తాము. అనగా మొదట, అ నుండి అః వరకు అచ్చులు, తర్వాత క, చ , ట, త, ప వర్గాలు వ్రాసి ; ఆపై "య ర ల వ" వర్గము, చివరిగా "శ ష స హ" వర్గము తో ముగిస్తాము.

ఈ అమరిక లో అద్భుతమైన ఆలోచన మరియు విజ్ఞానము ఉంది. ఇవి "అభ్యంతర ప్రయత్నము" అనే విధానము ద్వారా వర్గీకరించబడ్డాయి. ఈ విధానమునకు మూలము కరణము(కదిలే ఉపకరణ), స్థానము(కదలని ఉపకరణ) ఆధారముగా చేసుకుని జరిగే "అభ్యంతర ప్రయత్నము".

ఈ కరణము స్థానము ఒక దాన్ని ఒకటి స్పర్శించబడుతున్నవా లేదా, ఎంత దూరములో ఒక దానికొకటి ఉన్నవి అనే దాని ఆధారముగా ఈ కూర్పు జరిగినది. ఉదాహరణకు "త థ ద ధ న" ఉచ్చరించునపుడు

దంతాలు "స్థానము", నాలుక "కరణము" ." ప ఫ బ భ మ"ఉచ్చరించునపుడు పై పెదవి "స్థానము", క్రింది పెదవి "కరణము" . ఇవి ఒక దాన్ని ఒకటి స్పృశించుకొంటాయి. కనుక స్పర్శలు అన్నారు. క, చ, ట, త , ప వర్గలన్నీ స్పర్శలు. అలాగే "యరలవ" లు అంతస్థములు "శ ష స హ" లు ఊష్మలు.

అచః స్వరాః (అచ్ ప్రత్యాహారము)
అం అః ఇత్యచాః (అం అః అచ్చులు)
కాదయోమావసానాః స్పర్శాః (క నుంచి మ వరకు)
యణోఽఅంతస్థాః (యణ్ ప్రత్యాహారము - య నుంచి వ వరకు)
శల్ ఊష్మాణః (శల్ ప్రత్యాహారము - శ నుంచి హ వరకు)

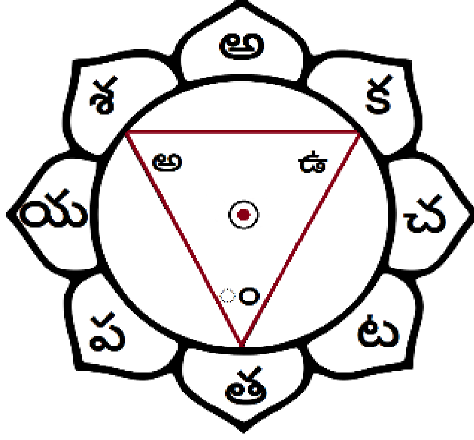
అభ్యంతర ప్రయత్నం మొదలైన సాంకేతిక పదాలు విషయాలు నేను ముందు భాగాల్లో నిర్వచిస్తాను. వివరిస్తాను.

ఈ సమూహాలే కాక, ఆ సమూహాల్లో ఉన్న ప్రతి అక్షరము కూర్పు లో కూడా పెద్ద సైన్సే ఉంది. అంటే క తర్వాత గ తర్వాత జ ఉండటం వెనకల ఒక సైన్సు సెన్సు ఉందన్నమాట. అలాగే వీటి క ప్రక్క ఖ, గ ప్రక్క ఘ కి కూడా ఒక విశ్లేషణ ఉంది.

త్రికోణాకారము : అలాగే పద్మములోని త్రికోణాకారము లో మూడు అచ్చులు అ, ఉ, అనుస్వారం (అం , ం) లు ఇవ్వబడ్డాయి. ఇవి నాలుక ఉపయోగించకుండా, మూగ వాడు లేదా మాటలు రాని పిల్లలు కూడా పలక గలిగే శబ్దాలు. అందువల్లేనేమో ఆ అని, అమ్మ అనీ, మ్మ అని, ఊ అని "ఊ" కొట్టే పిల్లవాడు కూడా పలకగలడు. అందువల్లే అమ్మ ని ఏమీరాని పిల్లవాడు కూడా పిలవగలిగేలా అమ్మ అని పేరు పెట్టుకున్నాము.

అతి ముఖ్యంగా, శబ్ద ఉత్పత్తిని గమనిస్తే, ముఖ్యమైన ఈ మూడు అచ్చులు మన నోటిలోని ప్రాంతాల నుంచీ పలకగలిగే శబ్దాలకు హద్దుల వంటివి. ఒక రకంగా ఈ ఆ ఊ మ్ అనేవి మొతం అక్షర మాల కి మూల రూపాలు. వీటిని కలిపినపుడు, గుణ సంధి ఏర్పడి ఓమ్ అనే శబ్దము ఏర్పడుతుంది. అందు వలననే సాధారణంగా ఓమ్ ని అన్ని శబ్దాల యొక్క సంకీర్ణ శబ్దం గా పరిగణిస్తారు. ఓమ్ ని మతంగా పరిగణించి శబ్ద శాస్త్రం చదవడం మానవద్దని మనవి.

మనం ఇక్కడ మతము కాక, కేవలం భాష, శబ్ద శాస్త్రంలోని సైన్సుని చర్చిస్తున్నాము భావజాలం, సామాజిక పక్షపాత ధోరణులవలననే మాతృ భాషల హానికి ఆస్కారమెక్కువని తేలిన అంశము..

వృత్తము- బిందువు:

ప్రాచీన వైదిక శిక్ష మరియు తంత్ర శాస్త్రాలలో **అ క చ ట త ప య శ** ల వర్ణన ఉన్నది. ఇది మనిషి నోటి తో పలక గలిగే (క్రియ), మనిషి వినగలిగే మాటకి / **వైఖరీ** రూపంలోని వాక్కు కి ప్రతిరూపం.

దాని మధ్యలో ఉన్న **అ, ఉ , మ్** ల కలయిక ఓమ్ లేదా ప్రణవం **మధ్యమ** వాక్కు కు ప్రతిరూపం. ఇది వినిపించే వాక్కు/మాట కి మూలమైన భావమునకు- భావాన్ని వ్యక్తీకరించాలనే కోరికకు మధ్య (జ్ఞాన) స్థితి.

భావాన్ని వ్యక్తీకరించాలనే కోరిక (ఇచ్ఛ) మధ్యలోని వృత్తము లో నిబిడీకృతమై ఉంటాయి. దీన్ని **పశ్యంతీ** వాక్కు కి ప్రతి రూపంగా చెప్పుకోవచ్చు.

వ్యక్తీకరించాలనే కోరికకి మూలమైన ప్రాణాన్ని **పరా వాక్కు** గా చెబుతూ వృత్తము మధ్య లోని బిందువు గా అక్షర పద్మం లో చూపబడినది.

నా అక్షరోద్యమం

ఉద్యమం అనగానే మనకు గుర్తుకు వచ్చేది ఉద్యమ కర్తలకు మరియు దాని ప్రతిపక్షమైన వ్యక్తులకూ/వ్యవస్థకూ మధ్య ఘర్షణ. కానీ నా అక్షరోద్యమం నిర్వచనం, అక్షరాల్లోని వైజ్ఞానిక సత్యాలు ప్రజలకు పంచడమే. ఈ ఉద్యమంలో ప్రతిపక్షము మన అక్షరాల్లోని రహస్యాలు తెలియనితనము. ఇక్కడ ఉద్యమ లక్ష్యము ఆ సత్యాలు అందరికీ పూర్తిగా అర్థమయ్యేటట్లు చేయడము . నేర్చుకున్న తర్వాత ఆత్మ విశ్వాసము, ఆత్మ గౌరవమూ, మనకు మన మీద ప్రేమా కలగటము తథ్యము. ఒక వారాంతపు సమయం కేటాయిస్తే, అక్షర సత్యాలూ మరియూ రహస్యాలన్నీ నేర్చుకోవచ్చు.

మానవ సమాజపు ఆవిష్కరణలలో మన ప్రాచీన భారతీయ భాషా మేధావులు కనుగొన్న శబ్ద శాస్త్రము మరియు అక్షరముల కూర్పు అత్యంత విజ్ఞానవంతమైనది . ప్రపంచము మొత్తము మీద, ఇప్పటికీ కొన్ని వందల మాతృ భాషల, వేల మాండలికాల భాషా వైవిధ్యత కేవలం భారతదేశంలో మాత్రమే మనుగడ సాగిస్తున్నాయంటే దీనికి ముఖ్య కారణం, శక్తివంతమైన మరియు ఉదాత్తమైన అక్షరాలు అనటంలో ఏమాత్రం సందేహం లేదు.

సాధారణంగా అక్షరములు అంటే లిపి అని, అవి వ్రాయడం నేర్చుకొంటే వాటిని నేర్వడమయిపోయినట్లు మనం భావిస్తాము. కానీ అక్షర పద్ధతి అంటే లిపి కాదు. ప్రపంచము మొత్తము మీద, కేవలం "అక్షర పద్ధతి/ అక్షర వ్యవస్థ" మాత్రమే శబ్దము మరియు శబ్ద ఉత్పత్తి స్థానముల మధ్య సంబంధమును బట్టి వైజ్ఞానికంగా ఏర్పడిన పద్ధతి.

సాధారణంగా అక్షరములు నేర్వడం గురించిన అంశము అనగానే, అక్షరములంటే పిల్లలకు నేర్పే ఒక చిన్నపాటివిషయమనీ , మనం ఇంతకు మునుపే నేర్చేసుకొన్నదనే ఒక అభిప్రాయంలో సాధారణంగా ఉంటాము.

కానీ వాస్తవానికి, ఎక్కువ శాతం తెలుగు మాతృ భాష గా గల పెద్దలకు, యువకులకు, తల్లిదండ్రులకు ముఖ్యంగా ఈ తరం అంటే 60 ఏళ్ల వయసు లోపు వారికి, మన అక్షరాల వెనుక సైన్స్/విజ్ఞాన రహస్యాల గురించి అవగాహన లేదనే విషయం కాస్త

ఆందోళన కలిగించే అంశమే. ఉదాహరణకి, మన అక్షరములలో క, చ, ట, త, ప అని వరుసల ఎందుకు ఏర్పరిచారు? క తర్వాత ఖ, తర్వాత గ తర్వాత ఘ ఎందుకు? క, ఖ, గ , ఘ, ఙ వరుసలో చివర వచ్చే ఙ ఎలా పలకాలి? చే , జే పైన త వత్తు ఎందుకు కల్పించారు? మొదలైన ప్రశ్నలకు చాల కొద్ది మంది వద్దే వైజ్ఞానికమైన జవాబు లభిస్తుంది.

దీనికి కారణం, అక్షరాల వెనుక విజ్ఞానం మన ప్రాథమిక విద్యకి చెందిన పాఠ్య ప్రణాళికలో పాఠ్యాంశముగా లేక పోవడమే. ప్రస్తుతము, తెలుగు అక్షరములను వాటి వెనుక రహస్యాలను వివరించకుండా, ప్రయోగాత్మకమైన అభ్యాసాలు లేకుండా, అశాస్త్రీయంగా, ఒక లిపి లాగా బాగా రుబ్బించి, నేర్పించడమే దీనికి కారణం. ముఖ్యంగా అక్షర రహస్యాలు తెలిపే మన ప్రాచీన శబ్ద సూత్రాలను, మన తెలుగు పాఠ్య ప్రణాళికలు విస్మరించడం వలన అక్షరాల కూర్పు లో ఉన్న సైన్సు మనకు తెలియదు. ఈ పుస్తకంలో వ్రాసిన అక్షర రహస్యాలను నా విద్యాభ్యాసమయిన తర్వాత, ప్రాచీన శబ్ద సూత్రాలపైన అనుకోకుండా శ్రద్ధ ఏర్పడి చేసిన స్వంత పరిశోధనల ఫలితంగానే నేర్వడం జరిగింది.

ఆంగ్ల ఆల్ఫబేట్, మరియు స్పెల్లింగ్ వ్యవస్థకు వైజ్ఞానికతకు బారెడు దూరం. ఈ మధ్య కొన్ని తెలుగు ప్రాథమిక శిక్షణాలయాలు తెలుగు అక్షరములు నేర్పడంలో ఆంగ్ల ఆల్ఫాబేట్ నేర్పించే విధానాలు మక్కికి మక్కీ కాపీ కొట్టడము జరుగుతోంది.

ఏ తర్వాత బీ , తర్వాత సీ తర్వాత డీ ఎందుకు వస్తాయి? 'క' అనే శబ్దానికి ఇంగ్లీషులో సి, కే అనే రెండు లిపి గుర్తులెందుకు ఇంకా ఉంచుకున్నారు? బి యు టి బట్ అయితే పీయు టి పుట్ ఎందుకు, పట్ అవాలి కదా? జీ ఓ గో అయితే, డీ ఓ డూ ఎందుకు? ఇలా తెలుగు అక్షరాల కూర్పు, ఆంగ్ల అల్ఫబేట్ కూర్పు మధ్య హేతుబద్ధమైన చర్చలేకుండా, తెలుగు అక్షరములు నేర్పడంలో ఆంగ్ల ఆల్ఫాబేట్ నేర్పించే విధానాలు కాపీ కొట్టడము కొరివితో తల దువ్వుకోవడమే, ఉన్న జుట్టు ఊడటం తప్ప, దువ్వుకోవడం అనేది జరుగదు. ఆ తర్వాత, ఆడలేక మద్దెల ఓడన్నట్లు, అక్షరములు సులభంగా నేర్వలేకపోతే, అవి గుది బండలుగా కనిపించి, వాటిని తొలగించే ప్రయత్నము చేయడం సహజమే.

పాఠ్యాంశాల్లో, పాఠశాలల్లో , పాఠ్యప్రణాళికల్లో, తెలుగు సంఘాలు నడిపే తెలుగు బడులలో ఎక్కడా కూడా ఈ అక్షర రహస్యాల పూర్తి వివరణే లేదనే విషయం కాస్త బాధకు గురిచేసి , దాన్ని పరిష్కరించే దిశ గా, మన అక్షరాల స్ఫూర్తి తో , అక్షరముల కూర్పులోని విజ్ఞానం మరియు రహస్యాలు ప్రతి ఒక్క తెలుగు వాడికి చేరాలనే శాంతియుతమైన సంకల్పంతో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా నేను అక్షరోద్యమానికి శ్రీకారం చుట్టడం జరిగినది.

అక్షరోద్యమం ప్రస్తుతం క్రింది లక్ష్యాలతో, కార్యక్రమాలతో సాగుతోంది -

- అక్షరోద్యమంలో భాగం గా గ్రంథ, ఆడియో , వీడియో, మౌఖిక మాధ్యమాల రూపంలో అక్షర రహస్యాలు/అక్షర విజ్ఞానం వనరులను తయారు చేయడం.
- అక్షర రహస్యాలు /అక్షర విజ్ఞానం వనరులను అక్షరోద్యమంలో భాగం గా ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో నివసించే –
    - ప్రతి కుటుంబానికీ, ఆ కుటుంబంలోని ప్రతి వ్యక్తికి,
    - ప్రతి విద్యాలయానికి, విద్యాలయంలోని అధ్యాపక వర్గానికీ, ప్రతి విద్యార్థి కి,
    - ప్రతి కార్యాలయానికి, ప్రతి ఉద్యోగికి

  అక్షర రహస్యాలు అందచేయడం, , శిక్షణ ఇవ్వడం.
- అక్షర రహస్యాలు /అక్షర విజ్ఞానం వనరులను, అక్షరోద్యమంలో భాగం గా ఉభయ రాష్ట్రాల్లో కాక ఇతర రాష్ట్రాల్లో నివసించే ప్రతి తెలుగు వ్యక్తికీ అందచేయడం, , శిక్షణ ఇవ్వడం.
- అక్షర రహస్యాలు /అక్షర విజ్ఞానం వనరులను, అక్షరోద్యమంలో భాగం గా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా, భారతదేశంలో కాక ఇతర దేశాల్లో నివసించే ప్రతి తెలుగు వ్యక్తికీ అందచేయడం, , శిక్షణ ఇవ్వడం.

- అక్షర రహస్యాలు తెలిపే మన ప్రాచీన శబ్ద సూత్రాలను , అక్షరాల వెనుక విజ్ఞానమును, మన ప్రాథమిక విద్యకి చెందిన పాఠ్య ప్రణాళికలో పాఠ్యాంశముగా అమలు చేయించడం.

- మన ప్రాథమిక విద్యకి చెందిన పాఠ్య ప్రణాళికలో పాఠ్యాంశముగా అమలు చేయించడం కొరకు విజ్ఞానాత్మకంగా అక్షర విజ్ఞానం వనరులను తయారు చేయడం, తయారు చేయడానికి సహాయంచేయడం.

- పరిమితమైన 26 ఆంగ్ల ఆల్ఫబెట్స్ లో వ్రాయబడుతున్నందు వలన జరిగే తెలుగు భాషా హాని గురించి విజ్ఞానాత్మకంగా అక్షరోద్యమం వనరులను తయారు చేయడం. దీన్ని అందరి దృష్టికి తీసుకువెళ్ళి ప్రచారం చేయడం.

- తెలుగు భాషా హానిని అరికట్టడానికి విజ్ఞానాత్మకమైన పరిష్కారాలను ప్రచారం చేయడం, శిక్షణనివ్వడం మరియు వాటిని అమలు చేయించడం.

వీటిలో చాలా అంశాలు మొదలు పెట్టడం జరిగినది.

నేను కోరేదల్లా మీరు ఈ అక్షర రహస్యాలు కూలంకషంగా తెలుసుకొని, అక్షరోద్యమం మరి తొమ్మిది మందికి చెప్పండి. 'నవ' అంటే తొమ్మిది, అది ఎప్పుడూ కొత్తదే. కనుక మీరు నేరిపిన ప్రతి వ్యక్తీ మరో తొమ్మిది మందికి నేర్పమని కోరండి. ఆ విధం గా మనం మన అక్షరాలనైనా పూర్తి స్థాయి లో అర్థం చేసుకుంటే తెలుగు భాష బలం అర్థం చేసుకోవడంలో ఒక చిన్న మెట్టు ఎక్కినట్లే

మన సాహిత్యంలో బాగా కృషి చేస్తున్న వారు, తెలుగు సంఘాలు, కళా కారులు, అధ్యాపకులు/ఉపాధ్యాయులు, మీడియా రంగంలో మరియు వారి వారి రంగాల్లో నిష్ణాతులు, నిర్ణయం తీసుకునే స్థాయిలో ఉండే నాయకులూ, మతాధికారులు, నాస్తికులు, సైన్సు ప్రేమికులు, హేతు వాదులూ, సామాన్య ప్రజలూ అందరూ, మన అక్షరాల కూర్పు వెనుక ఉన్న సైన్సును అందరికీ పంచాలనుకొనే నా అక్షరోద్యమానికి తోడ్పాటు ఇవ్వాలని నా విన్నపము.

అక్షర విజ్ఞానం పుస్తకావిష్కరణ ధన్యవాదములు

నేను ఈ పుస్తకం వ్రాస్తున్నానంటే కారణము మొట్టమొదట ఈ శరీరం అనే అవకాశాన్ని ఇచ్చిన నా తల్లిదండ్రులు. ఆ తర్వాత తల్లిదండ్రుల ఆసరా లేకుండా రెక్కలొచ్చిన పక్షిలా బ్రతికే తెలివితేటలతో పాటూ, ఆలోచింపచేసే పరిస్థితులు కల్పించి, నిజాల్ని మార్మికంగా విశదపరిచే ఈ విశాలమైన ప్రకృతిని, ప్రథమ గురువుగా నమస్కరిస్తున్నాను.

భారతీయ ద్రష్టలు త్యాగ మూర్తులు. వీరు ఎన్నిదర్శించినా సాధించినా , వారి లక్ష్యము మాత్రము ప్రకృతి యొక్క హితము మాత్రమే. శరీరంలోని ప్రతి భాగం యొక్క శక్తినీ, ఇంద్రియాల శక్తిని, దాని అత్యున్నతమైన పరిధికి విస్తరింపచేసుకొని ఎరుక కలిగి అద్భుతంగా జీవించమని మన భారతీయ మేధావుల బోధనలలోని సారాంశము.

మనం గమనిస్తే యోగ శాస్త్రమైనా, నాట్య, సంగీత శాస్త్రాలైనా, సాహిత్యమైనా, అక్షరాలైనా మన విద్యల్లో ప్రతిదీ మనిషి శరీరాన్ని, మేధని, హృదయాన్ని పూర్తిగా/సంపూర్ణంగా ఉపయోగించడానికి ఆస్కారం ఇస్తాయి.. ఈ విద్యల ద్వారా అతి సుక్ష్మమైన విషయాలు ఆవిష్కరించబడ్డాయి. వీటి లక్ష్యం మన జీవాన్ని ప్రాణాన్ని పూర్తి స్థాయిలో ఉపయోగించుకోవడమే. వీటిని తీవ్రంగా పరిశీలించి వాటి వెనకగల విజ్ఞానాన్ని అర్థం చేసుకుంటే, ఇక మనల్ని మనం అర్థం చేసుకోవడం సులువవుతుంది.

ఉదాహరణకు, యోగా ద్వారా శరీరంలో ప్రతి భాగం ఉపయోగించబడ్తుంది, అవధానం, సాహిత్య ప్రక్రియలలో మనిషి మేధ,హృదయం రెండు తారా స్థాయిలో ఉపయోగించబడును. అలాగే అక్షరాల వ్యవస్థ కూడా నోట్లో చేసే ఏ శబ్దాన్నయినా విడి విడి గా గుర్తించేలా కూర్చబడినది..

2017 వ సంవత్సరపు మాట. నేను అక్షరముల మీద, అక్షర విన్యాస - ద రైసిన్గ్ అనే ఆంగ్ల గ్రంథం వ్రాసినాను. గ్రంథపు మొదటి ప్రతిని శ్రీ త్రిదండి శ్రీమన్నారాయణ చిన్న జీయర్ స్వామి వారు ఆశీర్వదించారు, ఆపై శ్రీ సామవేదం షణ్ముఖ శర్మ గారు ఆమోదించి

ఆవిష్కరించారు. రెండవ ముద్రణను శ్రీ శృంగేరీ పీఠాధిపతులు భారతీ తీర్థులు మరియు చిన్న స్వామి శ్రీ విధుశేఖరుల వారు అంగీకరించి ఆవిష్కరించగా, శ్రీ కంచి కామకోటి పీఠాధీశ్వరులు జయేంద్రుల వారు, శ్రీ విజయేంద్రుల వారు ఆశీర్వదించారు. ఆ పైన ఈ గ్రంథము శ్రీ ఉడుపి పెజావర పీఠాధిపతులు విశ్వేశ్వర తీర్థులచే అనుగ్రహింపబడింది.

అలా అలా అనేకమంది మాన్యులూ మరియూ సామాన్యుల వద్దకి చేరింది. వారిలో నా మిత్రులైన ఆస్తికులు, నాస్తికులూ, మానవ వాదులూ, మానవతా వాదులూ, సామ్యవాదులూ, యోగులూ, భాషావేత్తలు, కళాకారులు ..ఇతరత్రా ఎందరో ...పై ఆంగ్ల గ్రంథాన్ని తెనుగు చేయమని సలహా ఇవ్వడం మొదలుపెట్టారు. ఆ ప్రోత్సాహమే అక్షర ఉద్యమానికి , దానిలో భాగమైన ఈ "అక్షరవిజ్ఞానం" గ్రంథానికి శ్రీ కారం చుట్టడానికి కారణం.

శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారు, శ్రీ జగన్మోహన రెడ్డి గారు, శ్రీ చంద్రశేఖరరావు గారి వంటి వారు ఇపుడు నాయకులుగా ఉండటం మన అక్షర జ్ఞానాన్ని పంచడమనే నా అక్షర ఉద్యమానికి మరింత ఆశాజనకమైన సందర్భంగా తోచింది.

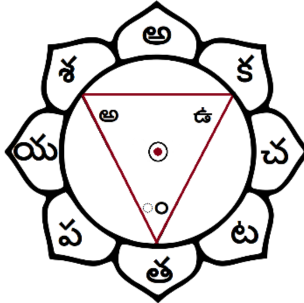
ప్రస్తుత తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల చైర్మన్ శ్రీ వై వీ సుబ్బారెడ్డి గారు, వారి సతీమణి శ్రీమతి స్వర్ణమ్మ గారి దంపతులు ఇతరులకు సహాయం చేయడంలో అగ్రగణ్యులు. తల్లిదండ్రుల వలే వారు ఎందరినో ఆదరించారు. మా పెద్ద అన్నగారైన శ్రీ వెంకట శర్మ గారి జీవితంలో, శ్రీ వై యెస్ రాజ శేఖర రెడ్డి గారి దంపతులు మరియు శ్రీ వైవీ సుబ్బారెడ్డి గారి దంపతులు అతి ముఖ్యమైన స్థానం అలంకరించిన వారు.

ఇలాంటి (అ)పూర్వ పరిచయంగల శ్రీ వై వీ సుబ్బారెడ్డి గారు, మాతృ సమానురాలు శ్రీమతి స్వర్ణమ్మ గార్లు తమ ఆస్ట్రేలియా పర్యటనలో భాగంగా , మెల్బర్న్ నగరంలో ఆసీస్ తెలుగు అసోషియేషన్ వారు మరియు జెట్ ఆస్ట్రేలియా మెల్బర్న్ చాప్టర్ వారు సంయుక్తంగా నిర్వహించిన శ్రీనివాస కళ్యాణోత్సవంలో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొనడం, ఆ సందర్భంగా వారు అక్షరవిజ్ఞానం పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించడం, గ్రంథం "అమ్మ" కి నిజంగా అంకితం ఇవ్వబడిందనిపిస్తున్నది.

2019 వ సంవత్సరం , న్యూజీలాండ్ తెలుగు అసొసియేషన్ వారు, అక్లాండ్ నగరం, న్యూజిలాండ్ లో అంతర్జాతీయ తెలుగు సాహితీ సభలకు శ్రీకారం చుట్టడం, దానిలో భాగంగా ఆస్ట్రేలియా సాహితీ మిత్రులు శ్రీ కొంచాడ మల్లికేశ్వర రావు గారు, నన్ను భువన విజయమనే నాటకంలో శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలు పాత్ర వేయడంతో పాటూ, ఈ పుస్తకావిష్కరణ చేయమనడం జరిగింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర తెలుగు భాషా సంఘం ప్రస్తుత అధ్యక్షులు శ్రీ యార్లగడ్డ లక్ష్మీప్రసాద్ గారు, నటనా సాహితీ రంగాల్లో సవ్యసాచి వంటి శ్రీ తనికెళ్ళ భరణి గారు,, సహృదయులు మరియు విద్యా వేత్త, తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం ఉప కులపతి శ్రీ ఎస్వీ సత్యనారాయణ గారి మరియు మరెందరో సాహితీ వెత్తల సమక్షంలో నా కళా ప్రదర్శనతో పాటూ, అక్షరవిజ్ఞానం పుస్తక ఆవిష్కరింపబడటం అక్షర ఉద్యమానికి చాలా ప్రోత్సాహకరమైన అంశం.

ఈ పుస్తకావిష్కరణ సందర్భంగా, న్యూజీలాండ్ తెలుగు అసొసియేషన్ వారికి, ఆసీస్ తెలుగు అసొషియేషన్ వారికి , జెట్ ఆస్ట్రేలియా మెల్బర్న్ చాప్టర్ వారికి, ఆస్ట్రేలియా సాహితీ మిత్రులు శ్రీ కొంచాడ మల్లికేశ్వర రావు గారికి, నా అక్షరోద్యమాన్ని ప్రోత్సాహకారులుగా నిలిచిన ఆచార్య శ్రీ శలాక రఘునాథ శర్మ గారికి, ఆచార్య శ్రీ పాలపర్తి శ్యామలానంద ప్రసాద్ గార్కి, ఆచార్య రేమెళ్ళ అవధానులు గార్కి, పద్య శతక కర్త శ్రీ తటవర్తి కళ్యాణ్ గార్కి, శ్రీ సరిపల్లె సూర్యనారాయణ గార్కి , శ్రీ సత్య మల్యాల గార్కి ధన్యవాదాలు.

ఈ పుస్తకమును ఎలా చదవాలి?

అక్షరోద్యమంలో భాగంగా, పుస్తకం రూపంలో అక్షర రహస్యాలు మీ ముందుకు వచ్చాయి.. దీనిలో మూడు అధ్యాయాలున్నాయి. పాఠ్యపుస్తకము వలే, వాటినే అదే క్రమంలో చదవవలసినది. మూడవ అధ్యాయం లో అక్షర అభ్యాసాలు ఇవ్వబడ్డాయి. వీటిని మీరు బాగా సాధన,చేస్తూ అక్షరాల్లోని సైన్సుని ఒంటబట్టించు-కొనండి. ఈ అక్షర అభ్యాసాల సందర్భంలో, అవసరమైనపుడల్లా, రెండవ అధ్యాయం తిరగవేయండి. అక్కడ ఇవ్వబడిన అక్షర సూత్రాలను కంఠస్థం చేయండి, ఇది మీకెంతో తృప్తినిస్తుంది.

సాధారణంగా అక్షరములు అనగానే పిల్లలకు నేర్పే ఒక విషయమనీ , తమకు ఇంతకు మునుపే వచ్చిన సంగతి అనే అభిప్రాయంలో ఉండటం నేను గ్రహించాను. ఈ పుస్తకం చదవడానికి ముందు, దయ చేసి అక్షరముల గురించి అంతకు ముందు ఏ పరిజ్ఞానం లేదని ఊహించుకొని చదవడం మొదలు పెట్టండి. ఇది కేవలం, విషయాన్ని కొత్త దృక్పథం తో నేర్చుకోవడానికి ఒక చిన్న చిట్కా మాత్రమే.

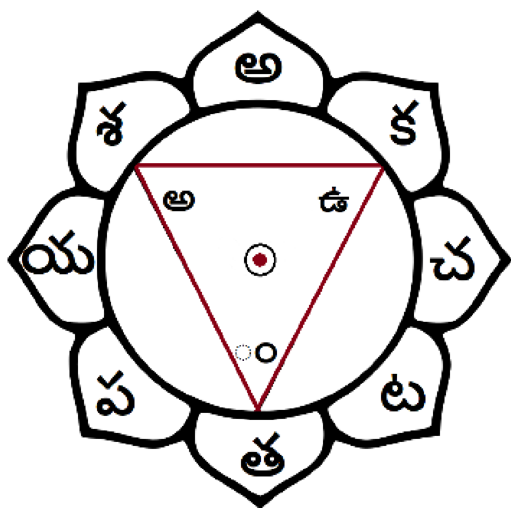
అక్షర వ్యవస్థను, దాని లోని వైజ్ఞానికత/సైన్సుని మత, రాజకీయ, కులం, ఇజమ్/భావజాలం మరియు ఒక సామాజిక దృక్కోణానికి కట్టివేసి అధ్యయనం చేయవద్దని మనవి. మతం, భావజాలం, సామాజిక పక్షపాత ధోరణులవలననే మాతృ భాషల హానికి ఆస్కారమెక్కువని తేలిన అంశము.

అక్షరములు అంటే లిపి అని, అవి వ్రాయడం నేర్చుకొంటే వాటిని నేర్వడమయిపోయినట్లు మనం భావిస్తాము. కానీ అక్షర పద్ధతి శబ్దము మరియు శబ్ద ఉత్పత్తి స్థానముల మధ్య సంబధమును బట్టి వైజ్ఞానికంగా ఏర్పడిన పద్ధతి. కనుక నేను అక్షరముల గురించి వివరించినపుడల్లా చదువరులు శబ్దమునే ప్రధాన అంశము గా తీసుకోవలెను.

శబ్దాన్ని వినడం, అది ఎక్కడనుంచి ఉత్పత్తి అవుతోందో గమనించాలంటే ఏకాగ్రత అవసరం. నేను ఇచ్చిన కొన్ని అక్షర అభ్యాసములు నిశ్శబ్దంగా ఉన్న చోట ఏకాగ్రతతో చేయవలెనని మీకు నా సూచన.

అధ్యాయం 1

మన అక్షరాల పుట్టు పూర్వోత్తరాలు

అక్షర పద్మం

అక్షర రక్ష

భాషా వైవిధ్యాన్ని , మాండలికాలను కాపాడ గలిగేవి మన అక్షరాలు

సృష్టిలో మనిషికి ఉన్న ప్రత్యేకత మాట్లాడటం. విన్న శబ్దాలను అలాగే ఉచ్చరించగలిగే వాక్ శక్తి మనిషికి మాత్రమే సొంతం. ప్రతి శబ్దానికి ఒక అర్థము, ప్రయోజనము కల్పించుకొని పదాలు, వాక్యాలు ఏర్పడగా; వాటి ఆధారముగా జగతిలో వేలకు వేలు ఉచ్చరింపగలిగే భాషలు పుట్టాయి. మానవులందరూ సజాతీయులైనప్పటికీ, వారి వారి భౌగోళిక ప్రాంతములననుసరించి అనేక భాషల శబ్ద రాశి ఏర్పడినవి. దీన్నే భాషా వైవిధ్యత అన్నారు.

పరిశోధనల్లో భాగంగా 6,900 ప్రపంచ భాషలు విస్తరించిన ప్రాంతాలు మరియు ఆ ప్రాంతాల్లో ఉన్న జీవ వైవిధ్యమును కూలంకషంగా అధ్యయనము చేయడము జరిగినది. ఈ పరిశోధన ఫలితమేమిటంటే, 50% ప్రపంచ భాషలు కేవలము భారతదేశము, ఇండొనేసియా, పప్వా న్యూ గినియా, ఆస్ట్రేలియా, బ్రజిల్, మెక్సికో, నైజీరియా, కామెరూన్ దేశాల్లో ఉన్నాయి. ఈ ప్రాంతాలు ప్రపంచంలో అధిక జీవరాశి వైవిధ్యత కలిగిన ప్రాంతాలు. ఇక్కడ వివిధ రకాల జంతువులు, పక్షులు, మొక్కలు పదిలంగా ఉన్నాయి.

ఇంకా అనేక పరిశోధనల వలన ఎక్కడైతే భాషలెక్కువ ఉన్నయో అక్కడ జీవరాశి అధికంగా ఉండటము అనే అంశము నిరూపించబడినది.

కనుక జీవన వైవిధ్యాన్ని కాపాడుకోవాలంటే ఆ భాషా వైవిధ్యాన్ని సరిగ్గా కాపాడుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా ఆ భాషకు చెందిన పద సంపదను కాపాడుకోవాలి. దీనికి సరిపోయే ప్రక్రియ మన అక్షరాలు. మన అక్షరాలు ఉపయోగించి ఏమి చెబుతున్నారో అదే వ్రాయటం వీలవుతుంది.

ప్రాచీన భరత ఖండం భాషా వైవిధ్యత కు నిలయం అంటే సందేహం లేదు. ఇప్పటి కూడా ఆ భరతఖండంలో చిన్న తునక

అయిన స్వతంత్ర భారత దేశంలో కూడా 780 భాషలు, 66 వివిధ లిపులు, 1599 మాండలికాలు ఉన్నాయి. 2001 జనభా లెక్కల ప్రకారం, 10 లక్షల మంది మాట్లాడే భాషలు 30 పై చిలుకు ఉంటే, కనీసం 10,000 మందికి పై చిలుకు మాట్లాడే భాషలు 122 ఉన్నయి

ఒక భాషా భవనము యొక్క విస్తృతి, నిర్మాణము, అందము, పటుత్వము అనేవి ఆ భాష యొక్క పునాదులైన అక్షరముల మీద, పద నిర్మాణము, వాక్య నిర్మాణము మీద ఆధార పడి ఉంటాయి. వేలకు వేల సంవత్సరాలు భాషా శబ్దాలు, పద కోశాలు అలాగే కాపాడబడాలంటే ఏమి చెబుతున్నామో అదే వ్రాసే ఒక పద్ధతి ఉండాలి.

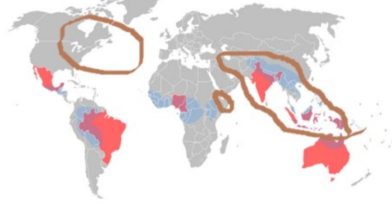
మన భారతీయ భాషలన్నీ అనుసరించే "అక్షర మాల" కారణముగా మనము ఏమి చెబుతామో అదే వ్రాస్తాము. అందువల్ల 2500 సంవత్సరాల పాటు అన్ని ఆటుపోట్లు తట్టుకొని భరత ఖండం భాషా వైవిధ్యత నిలబడ గలిగింది. అక్షర లిపిలో ప్రముఖ భాషల పదాలే కాక ఆది వాసీ భాషల పదాలను, మాండలిక పద కోశాన్ని కూడా ఎలా పలుకుతామో తరతరాలు అలాగే భద్రపరుచవచ్చు

అందువల్ల ప్రపంచము మొత్తము మీద, ఇప్పటికీ కొన్ని వందల మాతృ భాషల, వేల మాండలికాల భాషా వైవిధ్యత కేవలం భారతదేశంలో మాత్రమే మనుగడ సాగిస్తున్నాయంటే దీనికి ముఖ్య కారణం అక్షరాలు అనటంలో ఏమాత్రం సందేహం లేదు.

భరత ఖండము - అక్షర ఖండము- అక్షర భూమి:

ఆ "అక్షర పద్ధతి/అక్షర వ్యవస్థ" నిర్వచించిన శబ్దాలను వ్రాయటానికి, దాదాపు భరత ఖండములోని అన్ని లిపులకూ వాడబడినది. భరత ఖండములో ప్రాంతము బట్టి అనేక లిపులు ఏర్పడినవి. భారత దేశంలో బుద్ధుని సమయానికే 60 కి పై చిలుకు లిపులు ఉండేవి. ఉదాహరణకి బ్రాహ్మి లిపి, ఖరోష్టి వంటివి అతి ప్రాచీనమైన లిపులు.

ఈ అక్షరక్రమము నేటికీ బిలియన్ల మందిచే వాడబడుతున్నది. సంస్కృతము మృత భాష అనే వారికి ఒక బిలియన్ పై చిలుకు భారతీయులు, దక్షిణాసియా, ఆగ్నేయ ఆసియాలో బ్రతికి ఉన్న వివిధ భాషల యొక్క అక్షరముల రూపములో సంస్కృతము అమర భాష అనే జవాబు లభిస్తున్నది.

ఈ అక్షరమాల కూర్పును భారతీయ భాషలే కాక దక్షిణాసియా, ఆగ్నేయ ఆసియా, మధ్య ఆసియా ప్రాంతపు అనేక భాషా సముదాయాలు ఆసరాగా తీసుకొన్నవి. దక్షిణ ఆసియా, ఆగ్నేయ ఆసియా , మధ్య ఆసియా లలో ప్రస్తుతం రాజకీయంగా విభజింపబడిన అనేక దేశాలు, సాంసృతికంగా మరియు భాషా పరంగా ముఖ్యంగా అక్షరముల కూర్పులో ఏకత్వాన్ని కలిగి ఉన్నాయి, కలిగి ఉండేవి. ఈ సాంస్కృతికమైన భూభాగాన్ని భరత ఖండము అనవచ్చు, ఇంకా **అక్షర భూమి లేదా అక్షర ఖండం గా పిలవడం** సబబు గా ఉంటుందేమో అని నా అభిప్రాయము.

ఈ అక్షర ఖండంలో ప్రస్తుత కాలపు శ్రీ లంక, భారత దేశము, పాకిస్తాన్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్, ఇరాన్, తుర్కెమెనిస్తాన్, ఉజ్బెకిస్తాన్, కిర్గిస్తాన్, తజకిస్తాన్, టిబెట్, నేపాల్, భూటాన్, యునాన్, బంగ్లా దేశ్, బర్మా, లావోస్, థాయిలాండ్, దక్షిణ/పడమర వియత్నామ్, ఫిలిప్పైన్స్, కాంబోడియా, మలేసియా, సింగపూర్, ఇండొనేసియా ఒకప్పుడు శబ్ద (అక్షర వ్యవస్థ) పరంగా సాంస్కృతికంగా సంబంధ బాంధవ్యాలు కలిగి ఉండేవి.

ఈ ప్రాంతములో మాట్లాడబడే అనేక భాషలు భారతీయ అక్షర వ్యవస్థ తో చాలా దగ్గర సంబంధము కలిగి ఉన్నాయి. అంటే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఒక బిలియన్ పై చిలుకు ప్రజలు అక్షర వ్యవస్థనే ఆశ్రయించి నిత్య జీవితములో భాషా వైవిధ్యాన్ని కాపాడుకుంటున్నారు.

మచ్చుకు కొన్ని అక్షర లిపులు క్రింద ఉదాహరణ గా ఇవ్వబడ్డాయి:

బ్రాహ్మీ	देवनागरी लिपि దేవనాగరి	సిద్ధం
ప్రాచీన పర్షియా బాణ లిపి	శారద	పల్లవ
ఖరోష్ఠి	తెలుగు తెలుగు	గ్రంథ
ಕನ್ನಡ కన్నడ	മലയാളം మళయాళ	தமிழ் எழுத் తమిళ
ਗੁਰਮੁਖੀ గురుముఖి -పంజాబీ (పాకిస్తాన్, భారతదేశం)	ગુજરાતી గుజరాతీ	বাংলা బెంగాలీ (బంగ్లాదేశ్, భారతదేశం)

བོད་སྐད། తిబెటన్(తిబెట్)	සිංහල సింహళ(శ్రీలంక)	[illegible] సింధీ (పాకిస్తాన్)
ଓଡ଼ିଆ ఒడియ	ꨌꩌ చమ్ (వియత్నామ్, కాంబోడియ)	မြန်မာစာ బర్మీస్ (మియన్మార్)
ภาษาไทย థాయి	ᜱᜨᜳᜨᜳᜢ హనునో (ఫిలిప్పైన్)	ພາສາລາວ లావో
လိၵ်ႈတႆး షన్ (యున్నన్, చైనా, బర్మా)	ភាសាខ្មែរ ఖ్మేర్ (వియత్నామ్)	[illegible] జావనీస్ ఇండొనేసియా

మన అక్షరాల చరిత్ర

వేదములను శృతి విద్య అంటారు. అంటే ఎలా చెప్ప బడినదో అలానే మరల మరలా పలికి నేర్చుకొని కంఠస్థము చేయాలి. అలాగే తర్వాతి తరాలకి ఇవ్వాలి. ఈ శబ్ద పరి రక్షణకు వైదిక భాషా వేత్తలు చాల శాస్త్రీయమైన , విజ్ఞాన పూర్వకమైన ఆవిష్కరణలు చేసారు. ఇవే ఆరు వేదాంగాలలోని ముఖ్యమైన నాలుగు భాగములు

1. **శిక్షా శాస్త్రము** - ఇది మన పుస్తకానికి అతి దగ్గరైన శాస్త్రము. ఈ శాస్త్రం ద్వారా శబ్దోత్పత్తి , అక్షర క్రమమునకు చెందిన సూత్రములు, ప్రాతిశాఖ్యలనే మరికొన్ని గ్రంథాల ద్వారా ఆ శబ్దాన్ని కాపాడుకొనే విధానాలు వివరించబడ్డాయి. ప్రపంచ చరిత్రలో మొట్టమొదటి శబ్ద శాస్త్ర విజ్ఞానానికి నాంది శిక్షా శాస్త్రమే.

2. **నిరుక్తము** - శబ్దాల/అక్షరముల నుంచి పదముల ఏర్పాటు, పద కోశాల నిర్మాణము గురించి చర్చించే శాస్త్రము. ప్రపంచ చరిత్రలో మొట్టమొదటి పద కోశములు లేదా డిక్షణరీ విజ్ఞానానికి నాంది నిరుక్త శాస్త్రమే.

3. **వ్యాకరణము** - నిరుక్తం లో పదాలు ఏర్పడితే, పదాల మధ్య సంబంధము అంటే సమాసాలు, విభక్తులు, కర్త కర్మ క్రియ మొదలైన అనేక విషయాలు వ్యాకరణంలో వివరించబడుతాయి. ప్రపంచ చరిత్ర లో మొట్టమదటిగా వ్యాకరణం సిద్ధాతీకరించబడినది భారత దేశంలోనే. అతి ప్రాచీనమైనవి వైదిక ప్రాతిశాఖ్యలు, మహేశ్వర సూత్రములు, అగస్త్య తమిళ వ్యాకరణము, పాణిని సంస్కృత వ్యాకరణము, పతంజలి మహా భాష్యము, అగస్త్యము-ఐంద్ర వ్యాకరణాలు ఆధారంగా నిర్మించబడ్డ తొలికాప్పియర్ వ్యాకరణము, కాతంత్ర వ్యాకరణము మొదలైనవి. ఇవి కనీసం 4000 సంవత్సరముల ప్రాచీనమైన పరంపర కలిగినవి.

4. **ఛందస్సు** - ఒక మంత్రంలో లేదా వాక్యంలో ఎన్ని అక్షరములు ఉండాలో నిర్దేశించేది. దీని ఖచ్చితత్వము కారణంగా కనీసం 5000 సంవత్సరములకు పూర్వమైన ఋగ్వేదమును

యదాతథం గా ఇప్పటికీ కేరళ నంబూద్రి పండితులు ఉచ్చరించగలుగుతున్నారు.

ఇలా ఏర్పడిన వైదిక భాషా సూత్రాల ద్వారా అక్షర విధానము ఏర్పడ్డాయి. మన భారతీయ భాషలన్నీ అనుసరించే "అక్షర మాల", కనీసం 3000 సంవత్సరములకు పూర్వము నుండీ వైదిక ప్రాతిశాఖ్య మరియు వేదాంగ శిక్షా శాస్త్రము ప్రాతిపదికన సంస్కృత సూత్రాల ఆధారముగా నిర్మించబడ్డవి. "ఫొనెటిక్స్" గా నేడు ప్రచలితమైన "శబ్ధ శాస్త్రము" భారత దేశపు వేదాంగ శిక్షా శాస్త్రము ద్వారా ప్రపంచానికి అందింపబడిన ఒక వరము .

అక్షరములు అంటే లిపి అని, అవి వ్రాయడం నేర్చుకొంటే వాటిని నేర్వడమయిపోయినట్లు మనం భావిస్తాము. కానీ అక్షర పద్ధతి అంటే లిపి కాదు. ప్రపంచము మొత్తము మీద, కేవలం "అక్షర పద్ధతి/ అక్షర వ్యవస్థ" మాత్రమే శబ్ధము మరియు శబ్ధ ఉత్పత్తి స్థానముల మధ్య సంబధమును బట్టి వైజ్ఞానికంగా ఏర్పడిన పద్ధతి.

శబ్ధములు నోటిలో వివిధ స్థానముల నుండి ఉత్పత్తి అవతాయి అన్న సత్యము, మొట్టమొదటగా షుమారు 4000 సంవత్సరములకు పూర్వమే భారతీయ వైదిక భాషావేత్తలు కనిపెట్టారు. ఆపైన ఈ శబ్ధము, ఉత్పత్తి స్థానముల మీద, వర్గీకరణ పైన ప్రాచీన భారత దేశంలో అనేక ప్రయోగాలు, ఆవిష్కరణలు జరిగాయి. దాని ఫలితంగా ఏర్పడినవే మన అక్షరములు.

మన అక్షరముల కూర్పులో అనేక అనేక రహస్యాలు, వింతలు ఉన్నవి. ఆంగ్లములో, ఏ తర్వాత బీ తర్వాత సీ ఎందుకు వస్తుందో తెలియదు కానీ, మన అక్షరముల కూర్పులో శాస్త్రీయత, వైజ్ఞానికత ఉన్నది.

మొత్తం మీద మన అక్షరాల అమరికను ఒక మాత్రిక (గణితశాస్త్ర మాట్రిక్స్) లాగా లేదా ఒక పట్టిక లాగా మన ప్రాచీన భాషా వేత్తలు అమర్చారు. ఇది అచ్చుగా కెమిస్ట్రీ ఎలెమెన్ట్స్ టేబిల్ అంత ఆలోచనాత్మకంగా నిర్మించబడింది.

అక్షరములు - విజ్ఞాన శాస్త్ర ఆవిష్కరణలు:

అక్షరములు కేవలము భారతీయులు భాషలకే కాక విజ్ఞాన శాస్త్ర ఆవిష్కరణలకూ ఉపయోగపడినవి. మొట్టమొదట ప్రపంచానికి సున్నను మరియు దశాంశమానాన్ని భారతీయ గణిత శాస్త్రవేత్తలు సిద్ధాంతీకరించి అందించారనడము నిర్వివాదాంశము.

ప్రపంచపు తొలి నిర్దిష్ట సాహిత్యమైన వేద భాగాల్లో 1 నుండి 9 అంకెలు,దశాంశ మానము, బేసి సరి సంఖ్యలు విరివిగా వాడబడ్డాయి. ఖగోళ గ్రహాల దూరాలు లెక్క కట్టే అతి పెద్ద సంఖ్యలకు వాటి దశాంశ స్థానములకు అక్షరములను వాడిన ఘనత ఆర్యభట్టుది. ఈ "క ట ప య" (కాది నవ టాది నవ పాది పంచ యాద్యష్ట) అక్షరముల ద్వారా నిర్మించిన చిన్న పదాల రూపంలో ఖగోళ సత్యాలను కొన్ని వేల సంవత్సరములకు పూర్వమే ప్రపంచానికందించాడు. ఇదే స్ఫూర్తితో మరికొందరు సంగీత వేత్తలు, 72 మూల సంగీత రాగాలను ఈ అక్షర విధానంలోనే సులభంగా విభజించారు.

మన ప్రాచీన భాషా వేత్తలు:

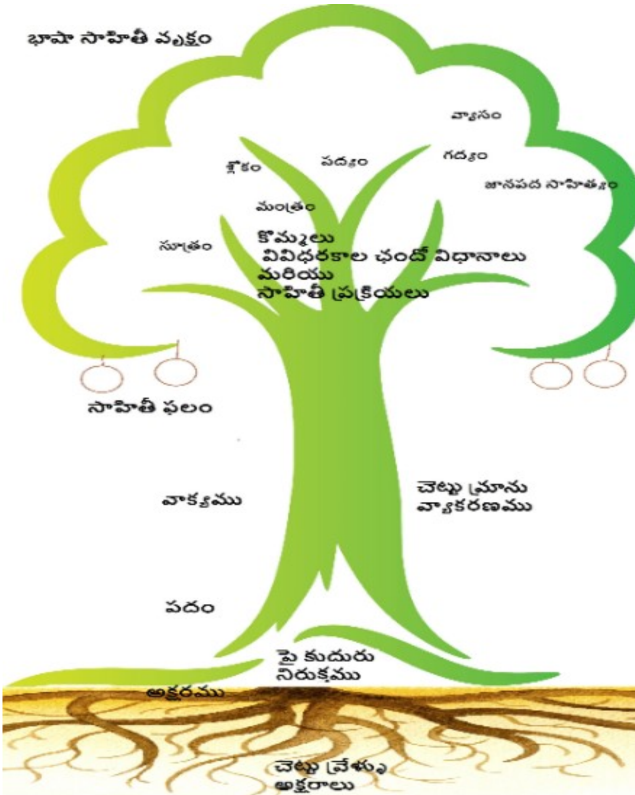
పేరుకోసం కాక సమాజం కోసం అద్భుత ఆవిష్కరణలు చేసిన కొందరు భారతీయ భాషావేత్తలను స్మరిద్దాము. యుధిష్ఠిర పండితులు మరియు మహా మహోపాధ్యాయ శ్రీ పుల్లెల రామచంద్రుల వారి అభిప్రాయము ప్రకారము, గత ఆరువేల సంవత్సరముల కాల పరిధిలో అనేక ఆవిష్కరణలు చేసిన మన భారతీయ భాషా వేత్తల పేర్లు -

అగస్త్య	చక్ర వర్మణ
శౌనక - ఋగ్వేద శబ్దశాస్త్రము	శాకల్య
భాగురి	మాధ్యందిన
పౌష్కరసాద	రౌఢి
చారాయణ	శౌనకి
కాశకృత్స్న	గౌతమ
శంతను	ఆపిశలి
వ్యాఘ్రపాద	కాశ్యప
గార్గ్య	శాకటాయన
గాలవ	స్ఫోటాయన

సేనక
పిఙ్గలుడు - ఛందస్ శాస్త్రము
యాస్క – నిరుక్త కర్త
భరత ముని- నాట్యము,
రసము, అలంకారము
పతంజలి - పాణిని వ్యాకరణ మహాభాష్య కర్త
వరరుచి - పాణిని వ్యాకరణ వార్తిక కర్త
కణ్వ ముని - ప్రాచీన తెలుగు వ్యాకరణ కర్త
సారవర్మ - కాతంత్ర వ్యాకరణ కర్త
తొల్కాప్పియర్- ఐన్దిర తమిళ వ్యాకరణ కర్త
ఆనందవర్ధనుడు - అలంకార శాస్త్రము
అభినవ గుప్తుడు - రస సిద్ధాంత కర్త
హలాయుధ - పిఙ్గల ఛందస్సు పైన భాష్యము, గణిత వేత్త
నన్నయ భట్టారకులు - ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి తెలుగు వ్యాకరణ కర్త
చిన్నయ సూరి - తెలుగు బాల వ్యాకరణ కర్త
వ్యాడి - వ్యాకరణ వార్తిక కర్త
పాణిని - వ్యాకరణ కర్త

తెలుగు సాహితీ వృక్షము

అక్షరము పదంగా మారి, పదాల కలబోతతో వాక్యమేర్పడితే, అది అందముగా చెప్పబడినపుడు హృదయరంజకముగా ఉంటుంది. అదే సాహిత్యం. తెలుగు సాహితీ వృక్షము ఫల పుష్పభరితమైన అందమైన చెట్టు. ఈ చెట్టు వ్రేళ్ళు అక్షరాలు. పై కుదురు నిరుక్తము అనబడే పదకోశము, చెట్టు మ్రాను వ్యాకరణము మరియు కొమ్మలు వివిధరకాల ఛందో విధానాలు మరియు సాహితీ ప్రక్రియలు.

సాహితీ వృక్షపు వ్రేళ్ళు అక్షరాలు:

వేరెంత బలమో అంత బలంగా ఏపుగా చెట్టు వృద్ధి చెందుతుంది. వివిధ ప్రయోగాలకు అనుకూలంగా ఆ భాషా అక్షరములు ఉండాలి. అపుడే అర్థవంతముగా లయబద్ధముగా అందముగా పదసమూహాలతో అలంకరించాడానికి వీలవుతుంది. మాత్రా ఛందస్సు సంగీతాత్మకంగా వినసొంపుగా ఉండటానికి కారణం అక్షరాలే. ఇదే ఆంగ్లములో లేదా లేటిన్ ఆల్ఫబేట్ ఉపయోగించి ఇన్ని ప్రయోగాలు వీలుకాదు. మన అక్షరములలో వ్రాసినట్లైతే ఆంగ్ల ఫ్హార్సీ పదాలతో కూడా కమనీయ కవిత్వం అల్లవచ్చు. ఇదే మన అక్షరాల శక్తి. మన తెలుగు భాష అక్షరములు. అనేక సూత్రాల ఆధారముగా అక్షర సమామ్నాయమును ప్రాచీన తెలుగు మేధావులు సిద్ధాంతీకరించారు. సూత్రాలు ఒక రకంగా గణితపు లేదా సైన్సు ఫ్హార్ములే లాంటివి. అంతే కాక, అక్షర మాల పట్టిక, కెమిస్ట్రీ ఎలెమెన్ట్స్ టేబిల్ లాగా ఆలోచనావంతంగా ఏర్పర్చబడినది. ఎలిమెంట్స్ కలిస్తే కాంపౌన్డ్స్ వచ్చినట్లు క్రమ క్రమముగా విజ్ఞానాత్మకముగా మూల అక్షరములను దీర్ఘాలు, గుణింతాలు, సంధులు మొదలైన ప్రక్రియలతో విస్తరించుకొనవచ్చును. సులభంగా తార్కికంగా పిల్లలకు నేర్పించవచ్చు. ఫొనెటిక్ సూత్రాల విజ్ఞానమునకు ప్రతిరూపమైన తెలుగు లిపిలో అన్ని భాషా పదాలను మాండలిక శబ్దాలను ఎలా పలుకుతామో అలానే రక్షించుకోవచ్చును.

సాహితీ వృక్షపు కుదురు నిరుక్తము :

అక్షరములను చక్కగా అల్లుకుంటూ పదములు పొందుపరచే పద్ధతి భారతీయులకు చిర పరిచితము. 2500 సంవత్సరములకు పూర్వముగా చెప్పబడే యాస్క నిరుక్తము, ప్రపంచపు మొదటి డిక్షనరీ మరియు ఏటిమోలజీ అనే శాస్త్రానికి మూలము. ఇదే స్ఫూర్తి తో "కాత్యాయన వరరుచి" 2100 సంవత్సరముల పూర్వము ప్రాకృత పదాలను వైదిక పదాలను, విదేశీ పదాలను చక్కగా విభజించి, భాషా వైవిధ్య రక్షణలో కృషిచేసారు. అదే ప్రేరణతో తెలుగు వారు గర్వించే విధంగా శివ కవులు, నన్నయ ఆదిగా అనేకులు చక్కగా - తత్సమ, తద్భవ, అచ్చ తెనుగు, ప్రాకృత, విదేశ్య పదములను చక్కగా వాడి కాపాడారు. ఏకాక్షర నిఘంటువులు అనేకములున్నవి.

చెట్టు ౹మాను వ్యాకరణము:

పదకోశాన్ని ధాతువులుగా చేసుకొని క్రియా, విశేషణ, నామ వాచకముల మధ్య సంబంధాన్ని సమాస, విభక్తి, తదితరములతో "వ్యాకరణ" ప్రక్రియకు ఆద్యులు, భారతీయులే. అన్ని సొబగులతో పాణిని వ్యాకరణపు ఆసరాతో తమిళ ఐంద్రము, కన్నడ కాతంత్రములను మించిన పద బంధాలకు, వాక్యాలకు ఆలవాలంగా మన సొంత వ్యాకరణాన్ని, తయారు చేసారు , తెలుగు భాషా వేత్తలు.

కొమ్మలు వివిధరకాల ఛందో విధానాలు మరియు సాహితీ ప్రక్రియలు:

ఛద్ అంటే అందమని అర్థం. చెప్పే విషయం అందంగా చెప్పమనడమే "ఛాందసం" అనే పదానికి సాహితీపరమైన అసలు అర్థం. గద్య పద్య వాక్య నిర్మాణాల్లో అందమే దీని ఉద్దేశ్యము. పింగళుడు, హలాయుధుడు ఛందస్సు ను సిద్ధాంతీకరించిన గొప్ప గణిత మరియు భాషా వేత్తలు. గురు లఘువుల రూపంలో అల్లిన అనేక సూత్రాల్లో పాస్కల్ త్రిభుజము అని నేడు చెప్పబడుతున్న ఆధునిక గణిత సిద్ధాంతాలు చర్చించబడ్డాయి.

మన తెలుగు భాషా వేత్తల సృజనాత్మకత - భాషా వైవిధ్యత రక్షణ

మన ప్రాచీన తెలుగు భ్వాషా వేత్తలు సంస్కృతమునకే సొంతమైన శబ్ద సూత్రాలను దిగుమతి చేసుకొని ఆ పటిష్ఠమైన పునాదుల పైన తమ భాషా ఇన్జినీరింగ్ ప్రతిభ తో తెలుగుదనపు అందమైన గొప్ప భవనాన్ని నిర్మించారు. వారికి మనము ఎప్పుడూ ఋణపడి ఉంటాము.

ఉదాహరణకు, తెలుగు భాషా వేత్తలైన శ్రీ నన్నయ క్రీ .శ 1020 ప్రాంతములో పాణిని సంస్కృత వ్యాకరణము ఆధారము చేసుకొని, తెలుగు వ్యాకరణమును "ఆంధ్ర శబ్ద చింతామణి " అనే గ్రంథము రూపములో అందించారు. నన్నయ వారు, తెలుగు వ్యాకరణమును నిర్మించే విధానం లో నేటి కంప్యూటర్ యుగం లో గొప్పగా చెప్పుకొనే ఇన్హెరిటెన్స్, పాలిమర్ఫిసమ్ వంటి వినూత్నమైన ప్రక్రియలు భాషా శాస్త్ర

పరిధిలో వాడటం జరిగింది. అనేక విధానాల ద్వారా వారు భాషా వైవిధ్యతను కాపాడారు. ఒక వైపు తెలుగు సొబగులను కాల రాయకుండా, అద్భుతమైన సంస్కృత శాస్త్రీయతను పుణికి పుచ్చుకొనే విధంగా తయారు చేసారు.

తెలుగు భాషలో పదాలు సంస్కృత సమానాలు, ప్రాకృత సమానాలు, సంస్కృత భవాలు, ప్రాకృత భవాలు, దేశ్యాలు, అన్యదేశ్యాలుగా విభజించారు. ఆ తత్సమ, తద్భవ, దేశజ, విదేశ్య పదకోశాలు చక్కగా కాపాడ బడే విధంగా తగు జాగ్రత్తలు తీసుకొన్నారు.

సంస్కృత సమానాలు (నేరుగా సంస్కృతంలోని పదాలకు చివర తెలుగు విభక్తిని కలపగా వచ్చినవి). సంస్కృత సమపదం ఒక్కటి కూడా రాకుండా పద్యాన్ని రచించడం కొంచెం కష్టమైన పనే. సంస్కృత మాత్రా , వార్ణిక ఛందస్సు ప్రయోగాలతో ఆగక తెలుగు కవులు వృత్తాలు, ద్విపద, రగడ లాంటి అనేక ప్రయోగాల్లో సిద్ధహస్తులు. మణిప్రవాళము అని ఎన్నో విదేశీ భాషలను చక్కగా తెలుగు పద్యాల్లో కలుపగలిగిన మేధావులు.

ఆ కారణం గానే, తరువాతి తరానికి చెందిన అల్లసాని తన కవిత్వంలో ఆ సౌకర్యాన్ని ఆసరాగా తీసుకొని జిగిబిగి అల్లికలు చేసారు. ప్రముఖమైన ఈ పద్యము సగం అచ్చ తెలుగులో సాగితే సగం సంస్కృతం లో సాగిందని మనకి తెలిసినదే.

పద్యము - అచ్చ తెలుగు వరుసలు:

పూఁత మెఱుంగులుం బసరుపూఁప బెడంగులుఁ జూపునట్టివా
కైతలు? జగ్గు నిగ్గు నెనగావలెఁ గమ్మనఁ గమ్మనన్వలెన్
రాతిరియున్ బవల్ మఱపురాని హొయల్ చెలి యారజంపు ని
ద్దా తరితీపులో యనఁగఁ దారసిలన్వలె లోఁ దలంచినన్
బాఁత్తిగఁ బై కొనన్ వలెను బైదలి కుత్తుకలోని పల్లటీ
కూఁతలనన్వలెన్ సొగసుకోర్కులు రావలె నాలకించినన్
జేతికొలందిఁ గౌగిటను జేర్చిన కన్నియ చిన్ని పొన్ని మే
ల్మూఁతల చన్నుదోయివలె ముచ్చటగావలెఁ బట్టిచూచినన్
డాతొడనున్న మిన్నులమిటారపు ముద్దులగుమ్మ కమ్మనౌ
వాతెఱదొండపండువలె వాచవిగావలెఁ బంటనూదినన్
గాతలఁ దమ్మిచూలిదొర కైవసపుం జవరాలి సిబ్బెపు
న్మేతెలి యబ్బురంపు జిగి నిబ్బర పుబ్బగు గబ్బిగుబ్బపొం
బూఁతల నున్న కాయ సరిపోఁడిమి కిన్నెర మెట్లబంతి సం
గాతపు సన్నతంతి బయకారపుఁ గన్నడ గౌళపంతుకా
సాతత తానతానలపసన్ దివుటాడెడు గోటమీటు బల్

మ్రోతలునుంబలెన్ హరువు మొల్లముగావలె
నచ్చతెన్గు లీ రీతిగ సంస్కృతంబు పచరించెడు పట్టున

పద్యము - సంస్కృత పంక్తులు:

భారతీవధూటీ తపనీయగర్భనికటీ భవ దానసపర్వసాహితీ
భౌతిక నాటకప్రకర భారత భారత సమ్మతప్రభా
శీతనగాత్మజా గిరిశశేఖర శీత మయూఖరేఖికా
పాతసుధాప్రపూర్ణ బహుభంగఘుమంఘుమఘుంఘుమార్భటీ
జాతక తాళయుగ్మ లయసంగతి చుంచు విపంచికా మృదం
గాతత తేహితత్తహిత హోధితధంధణుధాణుధింధిమి
వ్రాతనయానుకూల పదవారకుహూద్వహ హారికింకిణీ
నూతనఘల్ఘలా చరణనూపుర ఝుళఝుళీ మరందసం
ఘాతవియద్ధునీ చకచక ద్వికచోత్పలసారసంగ్రహో
యాత కుమారగంధవహహారి సుగంధ విలాస

చివరిగా ఆ పద్యంలో తెలుగు సంస్కృతము కలకలిసి ప్రయోగించబడిన వరుసలు:

యుక్తమై చేతము చల్లఁజేయవలె జిల్లన జల్లవలెన్ మనోహర
ద్యోతకగోస్తనీఫలమధుద్రవ గోఘృతపాయసప్రసా
రాతిరసప్రసారరుచిరప్రసరంబుగ సారె సారెకున్।

సృజనాత్మకతకు మరో ఉదాహరణ చిత్ర కవిత్వపు హొయలు:

చల జిహ్వ, అచల జిహ్వ అంటూ అక్షరముల ఉత్పత్తి స్థానముల బట్టి చిత్ర కవిత్వపు పద్యములల్లెడి వారు.

పెదిమలు మాత్రమే తగులుతూ పలికేవి ఓష్ఠ్యాలు -ప,ఫ,బ,భ,మ; ఆ కారణం గా నాలుక కదలదు. అందుకే దీన్ని అచలజిహ్వ అన్నారు. ఉదాహరణ :
మాపై పాపము మూపే
బాపుముమైమొప్పుపమ్మి ప్రభమింపుంబే
మీపైప్రేమంబేపై
ప్రాపైపెంపొప్ప మమ్ముఁ బంపుము భీమా

సాహిత్య ప్రక్రియలలో ధాటి తగ్గిన కాలంలో శ్రీ ఆదిభట్ల వారు అచ్చ తెనుగు ప్రయోగాలకు మరల ఆజ్యం పోసారు.

మూలానికి తెగులు వృక్షానికి మంచిది కాదు

ప్రాచీన ఛందో ప్రక్రియలను నేర్వడం సృజనాత్మకతకు , మేధస్సుకు మంచిది. నేటి కాలంలో మన భుక్తి కోసం నేర్చుకొనే అశాస్త్రీయమైన ఆంగ్ల స్పెల్లింగ్స్ కన్నా మన ఛందస్సులో పద్యమల్లడము కష్టమేమీ కాదు. కానీ ఈ ప్రక్రియలను సులభముగా నేర్పే ఉపకరణాలు, విధానాలు నేటి వేగవంతమైన జీవనములో కొరవడ్డాయనడము నిర్వివాదాంశము. ఆధునిక సాహిత్యము , వ్యాసము మొదలైన ఇతర ప్రక్రియలు సులభముగా ప్రారంభించడానికి అనువైనవి.

అయినప్పటికీ ఆధునిక సాహిత్యాన్ని మాత్రమే ఆదరించి, ప్రాచీన ప్రక్రియలను దూరంచేస్తే అది భాషా హత్య (లింగ్విసైడ్) యే అవుతుంది. అక్షరముల్లో ఉన్న రహస్యాలు , అక్షరములను సులభంగా శాస్త్రీయంగా నేర్పించడము తెలియనపుడు అవి గుదిబండలుగా కనపడుతాయి. ఆడలేక మద్దెల ఓడన్నట్టు, వెంటనే అక్షరములను అవసరములేనివని మనమే ఊహించుకొని తొలగించడము జరుగుతుంది.

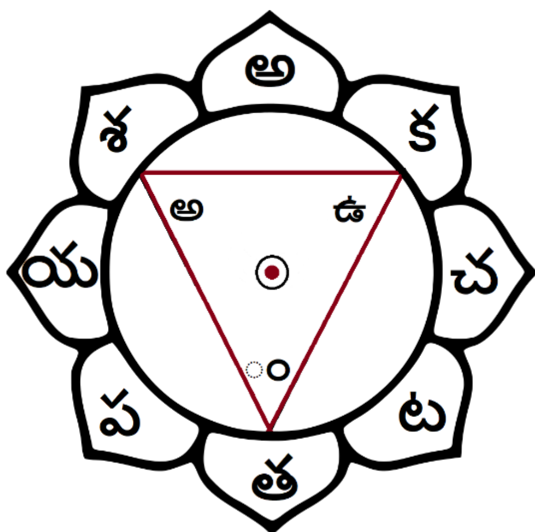
ఋ,ౠ ఌ, ౘ, ౙ లను కనీసము విద్యాలయాల్లో నేర్పించడానికి అనుమతి ఇవ్వక పోవడము వలన, 2000 సంవత్సరముల తెలుగు సాహిత్యం తరువాత తరం వారికి అవసరంలేదు అనే నిర్ణయాన్ని రుద్దినట్లవుతుంది. క్రమముగా నేర్వడము కష్టమైనపుడు లేదా సమాచారము లుప్తమైనపుడు భాషా హాని జరుగుతుంది.

ఆపైన తరువాతి తరం వారు 2000 సంవత్సరముల భాషా చరిత్ర వారికి చెందినది కాదని అభిప్రాయపడి ఆత్మన్యూనత పొందే అవకాశమెక్కువ.

మొదటి నుండీ తెలుగు కవులు తమ భాష కాపాడుకుంటూ, భాష వైవిధ్యతను పెంచి పోషించిన వారు. అందుకే తెలుగు, సంస్కృత, ఫార్సీ ఆంగ్ల, కన్నడ తమిళ, ప్రాంతీయ మాండలిక, ఆదివాసీ పదాలు, కొత్త సాహితీ ప్రక్రియలు కలగలిసిన అందమైన వృక్షమే మన తెలుగు సాహితీ వృక్షము.
ఈ వృక్షపు వ్రేళ్ళు అక్షరములు. అనేక అక్షరములున్నపుడే భాషా వైవిధ్యత సాధ్యము. మూలానికి తెగులు వృక్షానికి మంచిది కాదు కనుక అందరమూ కలిసి మన తెలుగు అక్షర విశ్వరూపాన్ని పదిలంగా కాపాడుకుందాము రండి.

అధ్యాయం 2

అక్షర విజ్ఞానం

అ
క
చ
ట
త
ప
య
శ
అ
ఉ
ం

అక్షరమాల - సూత్రములు

పెద్ద విషయాన్ని చిన్న సూత్రాలలో సులభంగా చెప్పారు మన పూర్వీకులు. తరువాతి అంశాలకు పోయే ముందు, ఈ క్రింది సూత్రాలను కంఠస్థము చేయాలి. ఈ సూత్రాలు వస్తే, అక్షరముల రహస్యాలు పట్టుపడినట్లే.

గమనిక, క్రింది సూత్రముల గుంపును ఇలాగే కంఠస్థము చేస్తే, మన ప్రాచీన సంస్కృత భాషా వేత్తలకు అలాగైనా కృతజ్ఞత చెప్పుకొనవచ్చు. వారి నుంచి వచ్చిన సూత్రాలు అక్షరముల పైన కట్టిన భాషా సౌధం పైన విహరిస్తూ పునాదులను మరవడము, పునాదులవన్నీ మార్చి తమదిగా చెప్పుకొనడం మన సంస్కృత భాషా వేత్తల ఇంటలెక్టువల్ ప్రాపర్టీ రైఃట్స్ (మేధో హక్కులను, నియమాలను) ను వేళాకోళం చేయడమే.

పదునాలుగు మహేశ్వర సూత్రములు :

అ ఇ ఉ ణ్ - 1
ఋ ఌ క్ - 2
ఏ ఓ ఙ్ - 3
ఐ ఔ చ్ - 4
హ య వ ర ట్ - 5
లణ్ - 6
ఞ మ ఙ ణ న మ్ -7
ఝ భ య్ఞ్ - 8
ఘ ఢ ధ ష్ - 9
జ బ గ డ ద శ్ -10
ఖ ఫ ఛ ఠ థ చ ట త వ్ -11
క ప య్ -12
శ ష స ర్ -13
హల్ -14

అక్షరమాల కూర్పుకు చెందిన రహస్యాలు పైన **పదునాలుగు,** క్రింది **పదునాలుగు** సూత్రముల ఆధారముగా సవివరంగా ఈ పుస్తకంలో ముందు ముందు విశదీకరిస్తాను.

సూత్రము 1- అ కు హ విసర్జనీయానాం కంఠః
సూత్రము 2- ఇ చు య శానాం తాలు
సూత్రము 3- ఋ టు ర షాణాం మూర్ధాః
సూత్రము 4- ఌ తు ల సానాం దన్త్యాః
సూత్రము 5- ఉపూ ఉపధ్మనీయా నాం ఓష్ఠౌ :
సూత్రము 6 - ఞ మ ఙ ణ న నాం నాసికాచ
సూత్రము 7- నాసికా అనుస్వారస్య
సూత్రము 8 - జిహ్వా మూలీయస్య జిహ్వా మూలం
సూత్రము 9- ఏ దై తోః కంఠ తాలు
సూత్రము 10- ఓ దౌ తోః ఠోఽష్ఠం
సూత్రము 11- వ కారస్య దంతోష్ఠం
సూత్రము 12-   యత్నో ద్వీధా - అభ్యంతరో బాహ్యశ్చ
సూత్రము 13-
ఆద్యః అభ్యంతర ప్రయత్నాని పఞ్చధా|
స్పృష్ట ఈషత్ స్పృష్ట వివృత సంవృత భేదాత్ |
తత్ర స్పృష్ట ప్రయత్నానాం స్పర్శానాం |
ఈషత్ స్పృష్టం అంతస్థానాం | ఈషత్ వివృతమ్ ఊష్మాణామ్ |
వివృతమ్ స్వరాణాం | హ్రస్వ వర్ణస్య ప్రయోగే సంవృతమ్ ప్రక్రియా దశాయాంతు వివృతమేవ |
అచః స్వరాః
అం అః ఇత్యచాః
కాదయోమావసానాః స్పర్శాః
యణోఽఅంతస్థాః
శల్ ఊష్మాణః

సూత్రము 14-

బాహ్య ప్రయత్న స్త్వేకాదశధా | వివారః సంవారః శ్వాసో నాదో ఘోషో అఘోషో అల్ప ప్రాణో మహా ప్రాణో ఉదాత్తో అనుదాత్తః స్వరితశ్చేతి||
ఖరో వివారా శ్వాసా అఘోషాశ్చ
హశస్సంవారా నాదా ఘోషశ్చ
వర్గాణాం ప్రథమ తృతీయ పఞ్చమా యణశ్చల్పప్రాణః
వర్గాణాం ద్వితీయ చతుర్థౌ శలశ్చ మహాప్రాణః
ఉచ్చైరుదాత్తః | నీచైరనుదాత్తః | సమాహారః స్వరితః

అచ్చులు హల్లులు అనే పదాల పుట్టు పూర్వోత్తరాలు

పాణిని సంస్కృత వ్యాకరణము - మహేశ్వర సూత్రములు :

పాణిని మహర్షికి శ్రీ పరమేశ్వరుని ఢమరుక నాదముతో బోధించిన మహేశ్వర సూత్రాలు 'అష్టాధ్యాయి అనే సంస్కృత వ్యాకరణానికి మూలం.

ఇవి 14 సూత్రాలు :

అ ఇ ఉ ణ్ - 1
ఋ ఌ క్ - 2
ఏ ఓ ఙ్ - 3
ఐ ఔ చ్ - 4
హ య వ ర ట్ - 5
లణ్ - 6
ఞ మ గ ణ న మ్ -7
ఝ భ ఞ్ - 8
ఘ ఢ ధ ష్ - 9
జ బ గ డ ద శ్ -10
ఖ ఫ ఛ ఠ థ చ ట త వ్ -11
క ప య్ -12
శ ష స ర్ -13
హల్ -14

ప్రతి సూత్రము చివరి పొల్లును "ఇత్" అంటారు. దీన్ని కేవలము ఒక "డీలిమిటర్" గా వాడుతారు. ఉదాహరణకు ప్రత్యాహారం "అణ్" అంటే "అ నుండి ణ్" వరకు 'ణ్' మినహాయించి ఉన్నఅక్షరములు, అంటే "అ, ఇ, ఉ" లు.

ఇపుడు 'అచ్' అంటే చూద్దాం. మొదటి సూత్రము లోని 'అ' తో మొదలై '4 వ సూత్రము లోని చివరి 'చ్' మధ్య గల అక్షరములు. అంటే అచ్చంగా అచ్చులే. 1 నుండి 4 వ సూత్రము వరకు ఉన్న

వర్ణాలని అచ్ ప్రత్యాహారము ద్వారా సంస్కృత వ్యాకరణ సూత్రాలలో వాడుతారు. దీన్నే అచ్చులుగా తెలుగు స్వరములకి పేరు పెట్టారు.
(అచః స్వరాః)

అ ఇ ఉ ణ్ - 1
ఋ ఌ క్ - 2
ఏ ఓ ఙ్ - 3
ఐ ఔ చ్ - 4

అలాగే "హల్" అంటే 5 వ సూత్రము మొదటి అక్షరమునుండి 14 వ సూత్రపు చివరి 'ల్' వరకు గల 'హల్లులు". 5 నుండి 14 వ సూత్రము వరకు ఉన్న వర్ణాలని హల్ ప్రత్యాహారము ద్వారా సంస్కృత వ్యాకరణ సూత్రాలలో వాడుతారు. దీన్నే హల్లులుగా తెలుగు వ్యంజనములకు పేరు పెట్టారు.

హ య వ ర ట్ - 5
లణ్ - 6
ఞ మ గ ఙ న మ్ -7
ఝ భ య్ - 8
ఘ ఢ ధ ష్ - 9
జ బ గ డ ద శ్ -10
ఖ ఫ ఛ ఠ థ చ ట త వ్ -11
క ప య్ -12
శ ష స ర్ -13
హల్ -14

ఈ అక్షరములను అనేక ఇతర సూత్రాల ఆధారంగా దీర్ఘాక్షరములు, అనునాసికలు, గుణింతాలు, సంధించిన సంయుక్తాక్షరములతో భాషా విశ్వరూపం చూపబడింది.

"కంప్యూటర్ సైన్స్ రికార్డ్ డీలిమిటర్" వంటి అనేక అంశాలను, ఈ ప్రత్యాహారాలనుపయోగించి చిన్న చిన్న ఫార్ములే లాంటి భాషా సూత్రాల రూపంలో, నేటి కంప్యూటర్ యుగపు మేధావులు, ముక్కున వేలేసుకొనే విధంగా "పాణిని మహర్షి" , 2500 సంవత్సరములకు పూర్వమే, గొప్ప భాషా శాస్త్రాన్ని తయారు చేసారు.

శబ్ద శాస్త్రమునకు చెందిన సాంకేతిక పదాల వివరణలు

మనం శబ్ద శాస్త్ర విషయంలోకి వెళ్ళేముందు మరియు అక్షర అమృతం గ్రోలే ముందు , ఆ శబ్ద శాస్త్రమునకు చెందిన కొన్ని సాంకేతిక పదాలు మరియు విషయాలు అర్థం చేసుకోవాలి.

సూత్రము :
పెద్ద విషయాన్ని చిన్న సూత్రాలలో సులభంగా చెప్పారు మన పూర్వీకులు.
అల్పాక్షరం అసందిగ్ధం సారవత్ విశ్వతో ముఖమ్ |
అస్తోభం అనవద్యం చ సూత్రం సూత్ర విదో విదుః ||

సంజ్ఞ
"సంజ్ఞ" అంటే శబ్ద శాస్త్రమునకు చెందిన గుర్తులని అర్థం.

వర్ణము : ఒక సారి ఉచ్చరించడానికి వీలైన శబ్దాన్ని
"వర్ణము" అన్నారు
ఉదా: క్ , అ ;

వర్ణ సమామ్నాయము : వర్ణాల సముదాయము . సంస్కృతము యొక్క 50 మరియు 6 తెనుగుకి చెందిన వర్ణాలు కలిపి 56 అక్షరాలతో ఏర్పాటైన ఘనమైనది తెనుగు వర్ణ మాల .

వీటిలో స్వరములు/ప్రాణములు/అచ్చులు మరియు వ్యంజనములు/ప్రాణులు/హల్లులు అని రెండు రకములు.

అచ్చులు/స్వరములు: స్వయంగా పలుక బడేవి స్వరములు (స్వయం రంజయతి ఇతి స్వరం). వీటినే పాణిని వ్యాకరణ సూత్రాలననుసరించి అచ్చులు అన్నారు. వీటినే ప్రాణములు అని కూడా అంటారు.
సంకీర్ణ స్వరములు:
ఔ

అచ్చులు
అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ
ఋ ౠ ఌ ౡ
ఎ ఏ ఐ
ఒ ఓ ఔ

అచ్చులను ఉచ్చము గా పలకటము ఉదాత్తము.
అచ్చులను క్రిందకు పలకటము అనుదాత్తము .
అచ్చులను సమముగా పలకటము స్వరితము .

హల్లులు లేదా వ్యంజనములు:

నోటిలో పలు స్థానలలో ఉత్పత్తి అయిన శబ్దాలు అచ్చులు ఆధారము చేసుకొని ఉచ్చరింపబడుతవి. ఇవే వ్యంజనములు. వీటినే పాణిని వ్యాకరణ సూత్రాలననుసరించి హల్లులు అన్నారు. వీటినే సహాయకారులు లేదా ప్రాణులు అని కూడా అంటారు.

హల్లులు
క ఖ గ ఘ ఙ
చ ఛ జ ఝ ఞ
ట ఠ డ ఢ ణ
త థ ద ధ న
ప ఫ బ భ మ
య ర ల వ
శ ష స హ
ళ ఱ క్ష

మాత్ర: ఒక శబ్దము ఉచ్చరించే సమయాన్ని మాత్ర అంటారు. సాధారణముగా ఒక మాత్ర ఒక హ్రస్వపు అచ్చు 'అ', 'ఇ' 'ఉ' 'ఎ', 'ఒ' పలికే సమయం. కనుక హ్రస్వమంటే ఒక మాత్ర, దీర్ఘమంటే రెండు మాత్రలు, ప్లుతమంటే మూడు మాత్రలు. పొల్లుతో కూడిన హల్లులు అర్థ మాత్ర.

హ్రస్వము /లఘువు - ఒక మాత్రా కాలము
దీర్ఘము /గురువు - రెండు మాత్రల కాలము
ప్లుతము ౨ - మూడు మాత్రల కాలము

మాత్ర/ఉచ్చరించే సమయం మన అచ్చుల అమరిక వెనుక ఉన్న ఒక అంశము.

ఉభయాక్షరములు:
అర్ధ మాత్ర కన్న తక్కువ సమయంలో ఉండటం చేత స్వయంగా పలుకబడలేనివి, కానీ ఇవి హల్లు లేదా అచ్చుల తో కలిసి ప్రయోగించబడుతవి.

ఉభయాక్షరమలు

ఁ ం ః

షండాక్షరములు - ఋ మరియు ఌ :

ఇవి వ్యంజనములూ (హల్లులు) కాదు స్వరములూ(అచ్చులు) కావు. కానీ వ్యాకరణ సుత్రాల కొరకు, శబ్దోత్పత్తి ని తెలియ పరచడానికి అచ్చులలో చేర్చాలి.

ఌ, త వర్గము, ల , స దంత్యములు. అచ్చులలో ఉండి 'ఌ' ఆ వర్గానికి ప్రతినిధిగా వ్యవహరిస్తుంది. అంతే కాక వ్యాకరణ సూత్రాలలో కూడా దీని అవసరం ఉంది.

ఋ, ట వర్గము, ర , ష మూర్ధన్యములు. అచ్చులలో ఉండి 'ఋ' ఆ వర్గానికి ప్రతినిధిగా వ్యవహరిస్తుంది. అంతే కాక వ్యాకరణ సూత్రాలలో కూడా దీని అవసరం ఉంది.

సంయుక్తాక్షరములు:

రెండు లేదా అంతకన్న ఎక్కువ అక్షరములు కలిసినపుడు ఏర్పడునవి. అక్షర మాల పూర్తిగా నేర్చిన తర్వాత సంధి ప్రకరణము, పదములు మొదలు పెట్టుట కొరకు అక్షర మాల చివర చూపించబడుతాయి. క్ష, త్ర , జ్ఞ 'అ ' తో మొదలై 'క్ష ' తో సంపూర్ణమయ్యేవి అక్షరాలు. రెంటికి మించిన శబ్దాల సంకీర్ణతే గుణింతము. క్, ష్, అ మూల మాతృకల సమాగమమే క్+ష్+అ=క్ష. " **సంయుక్తాక్షరములు** సూచన ప్రాయంగా అక్షరముల సమాప్తాన్ని మరియు వాటి కలయికకు లేదా గుణింతపు మరియు సంధి

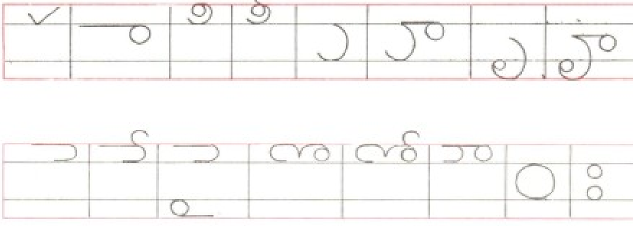
ప్రక్రియలకు చెందిన సూత్రాలు తెలిపే ఒక నాందిగా చెప్పవచ్చు. తెలుగు వారు మరిన్ని ఉదాహరణలివ్వాలనే ఉద్దేశ్యముతో త్ర, జ్ఞ లను కూడా నేర్పుతారు. ఇక్కడ రెండు అనునాసికల సంకీర్ణత మరియు రేఫ (ర వత్తు) తో సంయోగములను సూచిస్తున్నారు.

గుణింతాలు:

గుణింతము అంటే హల్లులను అచ్చులతో గుణించడమే.

{క్} X {అ, ఆ, ఇ , ఈ ఉ, ...అం}= { క, కా, కి, కీ, కు.....కం}

హల్లులు X అచ్చులు = గుణింతములు

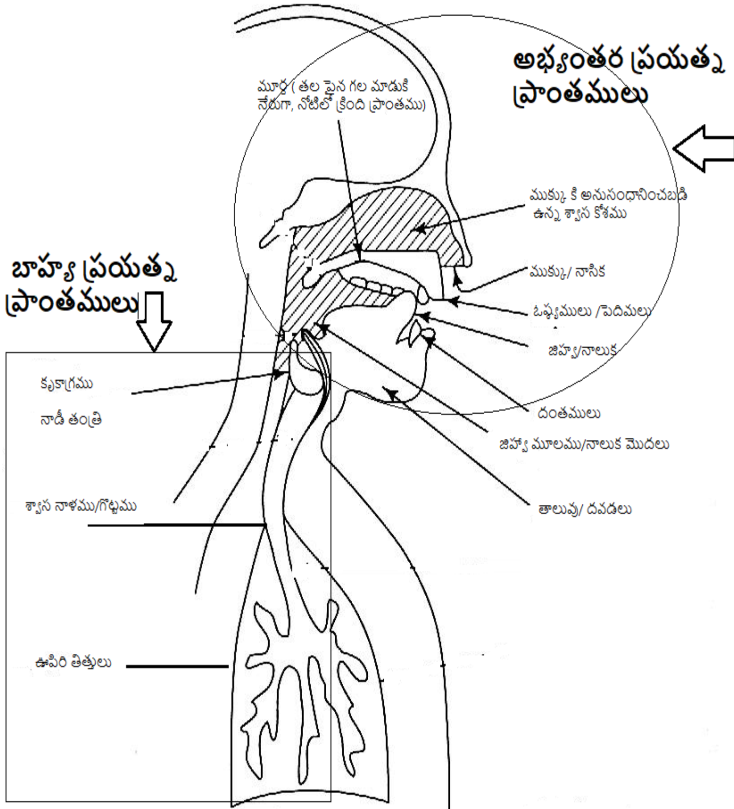
ఇది గణిత శాస్త్రపు కార్టీసియన్ ప్రోడక్ట్ వంటిది, కానీ ఈ ఆవిష్కరణ "కార్టీసియన్ " కన్న ప్రాచీనమైనది.

బలము: శబ్దము ఉత్పత్తి చేయడానికి జరిగే ప్రయత్నాన్ని బలము అంటారు. సాధారణంగా శబ్దము ఉత్పత్తి చేసేటపుడు మరో అంగాన్ని/ప్రదేశాన్ని స్పర్శించడం, స్పర్శించకనే ఒత్తిడి చేయడం జరుగుతుంది. దీన్ని ప్రయత్నము అంటారు.

ఇది రెండు రకాలు.

1. అభ్యంతర ప్రయత్నము
2. బాహ్య ప్రయత్నము

సాధారణంగా శబ్ద ఉత్పత్తిని గ్రహించాలంటే పొల్లుతో కూడిన హల్లులను ప్రయత్నించాలి. అపుడు మనం స్పష్టంగా గ్రహించగలం. ఉదాహరణకి: హల్లు 'ప' యొక్క పొల్లు 'ప్'.

అభ్యంతర ప్రయత్నము :

చిత్రంలో గొంతుక నుంచి, నోరు లోపల, పెదిమలు మరియు ముక్కు వరకు జరిగే ప్రయత్నాలను అభ్యంతర ప్రయత్నము అంటారు.

అభ్యంతర ప్రయత్నము ఈ అయిదు రకాలు:
స్పృష్ట, ఈషత్ స్పృష్ట , వివృత , ఈషత్ వివృత , సంవృత

అభ్యంతర ప్రయత్నము గురించి తెలుసుకోవాలంటే ముఖ్యంగా రెండు అంశాలు తెలియాలి, అవి :
1. కరణము
2. స్థానము

కరణము: మనిషి నోరు లో శబ్దము ఉత్పత్తి చేయడానికి చలించే అంగాన్ని/ప్రదేశాన్ని "కరణము" అంటారు. నాలుక ఒక ప్రధానమైన కరణము. ఉదాహరణ కి "త థ ద ధ న" లను ఉచ్చరించేటపుడు నాలుక దంతాలని తన్నినట్లు స్పర్శిస్తే ఆ అక్షరములు వస్తాయి. ఒక సారి 'త్, థ్, ద్, ధ్, న్' లను ఏకాగ్రతతో పలికి పరిశీలించండి.

స్థానము: మనిషి నోరు లో శబ్దము ఉత్పత్తి చేయడానికి చలించక స్థిరముగా ఉండే అంగాన్ని/ప్రదేశాన్ని లేదా స్వల్పంగా చలించి స్పర్శించబడే ప్రదేశాన్ని "స్థానము" అంటారు. ఉదాహరణ కి "త థ ద ధ న" లను ఉచ్చరించేటపుడు నాలుక దంతాలని తన్నినట్లు స్పర్శిస్తే ఆ అక్షరములు వస్తాయి. కనుక ఇక్కడ దంతాలను "స్థానము" అంటారు. ఒక సారి 'త్, థ్, ద్, ధ్, న్' లను ఏకాగ్రతతో పలికి పరిశీలించండి.

బాహ్య ప్రయత్నము:

గొంతు, మరియు గొంతుకి క్రింది భాగములోని కృకాగ్రము, నాడీ తంత్రి, శ్వాస నాళాలు, ఊపిరి తిత్తుల ద్వారా జరిగే శబ్ద మార్పిడి ప్రయత్నములను బాహ్య ప్రయత్నము అంటారు. ఎందుకంటే ఇవి నోటి కన్న బాహ్యమైనవి (లేదా) బయలు ప్రదేశము లోనివి. బాహ్య ప్రయత్నాల కారణం గా ఉదాత్త- అనుదాత్త- స్వరిత, అల్ప ప్రాణ- మహా ప్రాణ, సంవార- వివార, శ్వాస- నాద, ఘోష- అఘోషములనే భిన్న భిన్న శబ్ద భేదాలు పుడుతాయి

క చ ట త ప వర్గముల వెనుక రహస్యాలు

ఇక క , చ, ట, త , ప అని అయిదు వర్గాలు మీకు తెలిసినదే .

సముహము 1- క నుంచి ఙ వరకు
సముహము 2- చ నుంచి ఞ వరకు
సముహము 3- ట నుంచి ణ వరకు
సముహము 4- త నుంచి న వరకు
సముహము 5- ప నుంచి మ వరకు

సజాతీయ వర్గాలైన క చ ట త ప ల వెనుక రహస్యాలు:

ఇపుడు మొదటి వర్గము అయిన 'క వర్గాన్ని" మీరు అర్థం చేసుకోవాలంటే ఒక్క సారి మీరు "ఖ ఖ" అని దగ్గి శబ్దము ఎక్కడ నుంచి వస్తోందో గమనించండి. గొంతు లేదా కంఠము నుంచి, కనుక క వర్గాన్ని "కంఠ్యాలు అన్నారు.

ఇక మనం నేరుగా 'ప' వర్గానికి వెళ్దాము.

ఒక సారి ప ప ప, బ బ బ, మ మ అనండి. ఎక్కడ నుంచి శబ్దం వస్తోందో గమనించారా? పెదాల ద్వారా .. కనుక వీటిని ఓష్ఠ్యాలు అన్నారు.

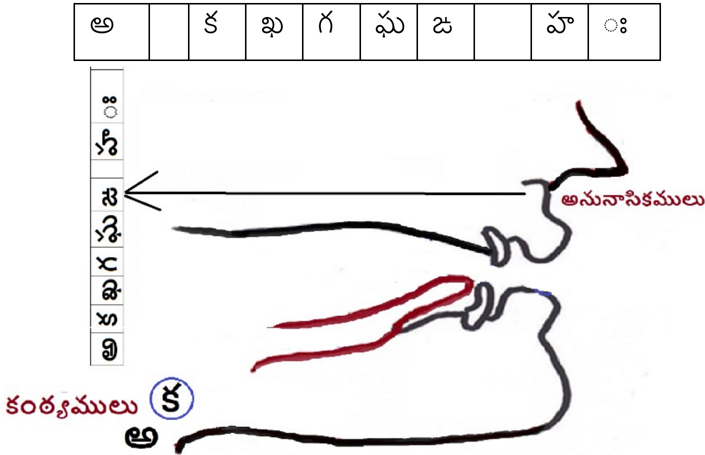
మధ్య లోని... చ వర్గము పలికేటపుడు, నాలిక వెనక్కి తగ్గి దవడల వద్ద ఒదిగి పోతుంది, కనుక ఇవి తాలవ్యాలు.

ట వర్గము పలికేటపుడు, నాలిక పైకి నిలబడి మాడు భాగం వైపు తాకబడుతుంది. కనుక ఇవి మూర్ధన్యాలు.

త వర్గము పలికేటపుడు, నాలిక ముందుకి సాగి పళ్ళని తంతుంది, కనుక ఇవి దంత్యాలు.

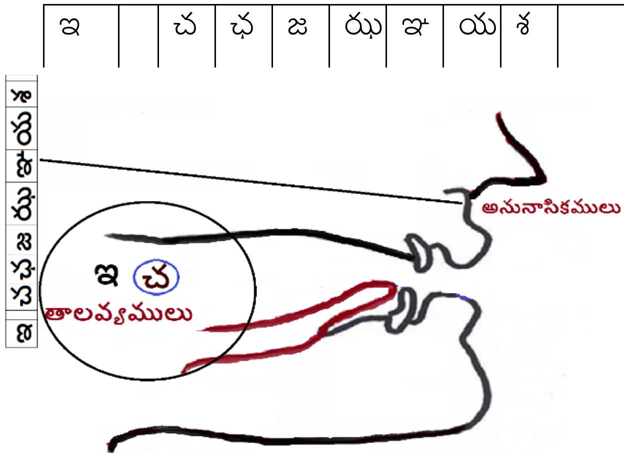
సూత్రము 1- అ కు హ విసర్జనీయానాం కంఠః :
అ కు హ విసర్గలు కంఠ్యములు. అ, క వర్గము (క ఖ గ ఘ ఙ) , హ, విసర్గ కంఠ్యాలు (సూత్రములో కు అనగా క వర్గము)

అ		క	ఖ	గ	ఘ	ఙ		హ	ః

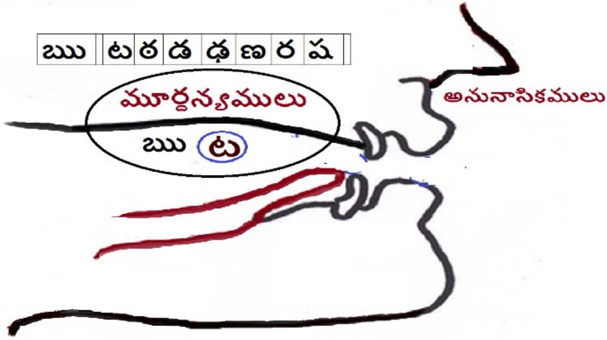
సూత్రము 2- ఇ చు య శానాం తాలు : ఇ చు య శ లు తాలువులు. ఇ, చ వర్గము (చ ఛ జ ఝ ఞ) , య, శ, తాలువులు, అనగా దవడను విస్తరించి పలుకునవి.

ఇ		చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	య	శ	

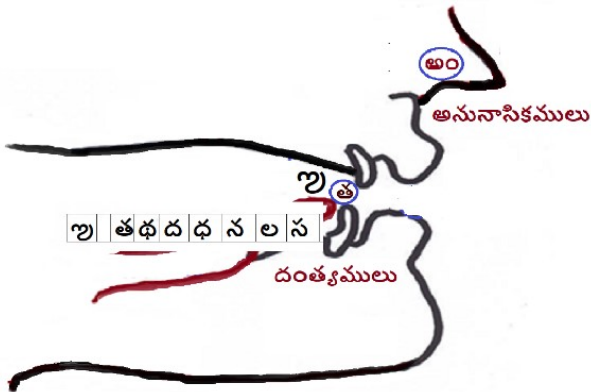
సూత్రము 3- ఋ టు ర షాణాం మూర్ధాః : ఋ టు ర ష లు మూర్ధన్యములు . ఋ, ట వర్గము (ట ఠ డ ఢ ణ) , ర, ష మూర్ధన్యాక్షరములు - అనగా నాలుకను మాడు వైపుకు పైకి పెట్టి పలుక వలసినవి.

ఋ		ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	ర	ష	

సూత్రము 4- ఌ తు ల సానాం దన్తాః : ఌ తు ల స లు దంత్యములు . ఌ, త వర్గము (త థ ద ధ న) , ల, స దంత్యములు

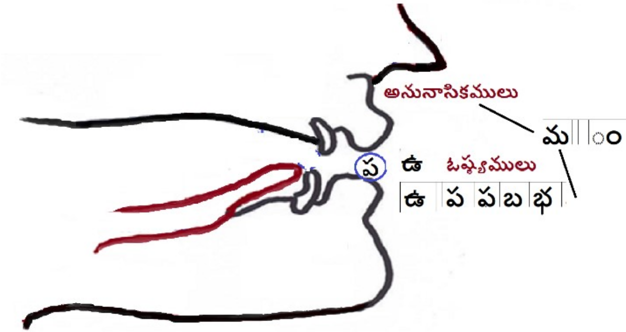
ఌ		త	థ	ద	ధ	న	ల	స	

సూత్రము 5- ఉపూ ఉపధ్మనీయా నాం ఓష్ఠౌ :

ఉ పు ఉపధ్మనీయములు ఓష్ఠములు . ఉ, ప వర్గము (ప ఫ బ భ మ) ఉపధ్మలు పెదవులననుసరించి పలుకునవి. (ఉపధ్మల అవసరం వైదిక పద కోశంలో వస్తుంది, సమయాభావము వలన ఇక్కడ చర్చించుట లేదు)

ఉ		ప	ఫ	బ	భ	మ			ం

అనునాసికల పుట్టుక - వాడకంలో వాటి సహజత్వము

సూత్రము 6 - ఞ మ ఙ ణ న నాం నాసికాచ :

క చ ట త ప వర్గముల చివర వచ్చు ఙ, ఞ, ణ, న, మ లు ముక్కుతో పలుకబడునవి అని ఈ సూత్రము అర్థము.

1. 'గ' ను ముక్కుతో పలికితే 'ఙ' సహజంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది.
2. 'జ' ను ముక్కుతో పలికితే 'ఞ' సహజంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది.
3. 'డ' ను ముక్కుతో పలికితే 'ణ' సహజంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది.
4. 'ద' ను ముక్కుతో పలికితే 'న' సహజంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది.
5. 'బ' ను ముక్కుతో పలికితే 'మ' సహజంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది.

ఙ
ఞ
ణ
న
మ

సూత్రము 7- నాసికా అనుస్వారస్య :

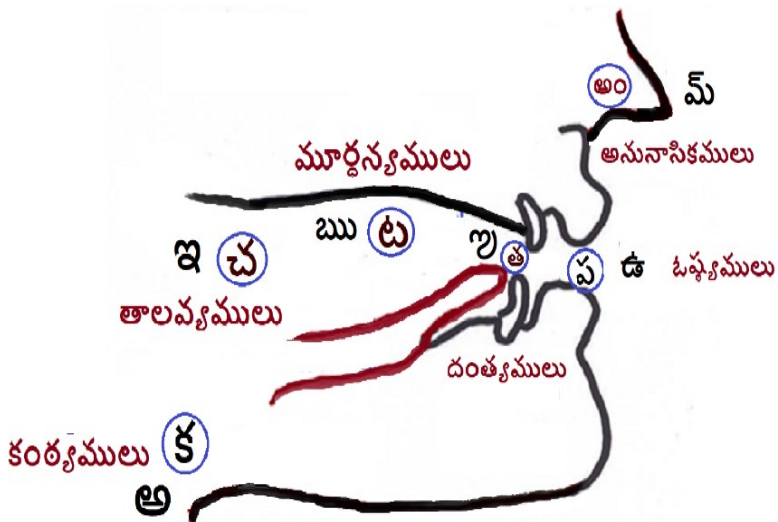
పూర్ణ బిందువు లేదా పూర్ణానుస్వారమును ముక్కుతో పలకవలెను.

ఇలాగ వైజ్ఞానికముగా ఏర్పరచడము జరిగినది. అంతే కాక, ఒక వర్గములోని వర్ణానికి ముందు అచ్చుతో కలిసిన అనుస్వారము (పూర్ణబిందువు లేదా సున్న) వస్తే వర్గము చివరి ఉన్న అనునాసికలా అతి సహజంగా పలుకబడుతుంది. క్రింది ఉదాహరణలు మీకోసం-

క వర్గ ఉదాహరణ :- అంకము=అఙ్కము, అంగము = అఙ్గము
చ వర్గ ఉదాహరణ:- రాయంచ=రాయఞ్చ, అంజలి = అఞ్జలి
ట వర్గ ఉదాహరణ :- వంట=వణ్ట, అండము = అణ్డము
త వర్గ ఉదాహరణ :- బొంత=బొన్త , అందము = అన్దము
ప వర్గ ఉదాహరణ :- పంప=పమ్ప, అంబ = అమ్బ

పై సూత్రములు క్రింది సజాతీయ వరుసలను తయారు చేస్తాయి.

అ		క	ఖ	గ	ఘ	ఙ		హ	ః
ఇ		చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	య	శ	
ఋ		ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	ర	ష	
ఌ		త	థ	ద	ధ	న	ల	స	
ఉ		ప	ఫ	బ	భ	మ			ం

సంకీర్ణ అక్షరములు - అక్షర మాల విశ్వరూపం:

భాషా వైవిధ్యము కు ఆలంబన మన సంకీర్ణ అక్షరములు. ఏ అక్షరమును ఉచ్చరించునపుడు, ఒకటికి మించిన శబ్దోత్పత్తి స్థానములను వాడుతామో వాటిని సంకీర్ణ అక్షరములని చెప్పవచ్చు. క్రింది సూత్రములు వివిధ సంకీర్ణ అక్షరములగూర్చి వివరిస్తాయి.

సూత్రము 8- ఏ దై తోః కంఠ తాలు : ఎ, ఏ, ఐ ఉత్పత్తిలో కంఠము , దవడలు కలిపి ప్రయోగించాలి, కనుక ఇవి సంకీర్ణములు.

సూత్రము 9- ఓ దౌ తోః ఠోఒష్ఠం: ఒ ఓ ఔ ఉత్పత్తిలో కంఠము , పెదవులు కలిపి ప్రయోగించాలి, కనుక ఇవి సంకీర్ణములు.

సూత్రము 10- వ కారస్య దంతోష్ఠం : వ కారము ఉచ్చరించాలంటే దంతము పెదవి కలబడును. కనుక దీన్ని దంతోష్ఠమ్ అన్నారు. ఇదే కోవకు చెందినది ఫ్హార్సి లో వాడే 'ఫ్హ' (fa) ఇది ఫ (pha) కు భిన్నమైనది. 'ఫ' ఉచ్చారణలో కేవలము పెదవులు వాడబడాలి, ఫ్హార్సి లో వాడే ' ఫ్హ ' ఉచ్చరించడానికి పై పెదవి క్రింది పళ్ళ వరుస కలిపి వాడాలి. ఉదాహరణ "ఫలము" ను "ఫ్హలము" అని తప్పుగా పలకటము మనకెరుకే.

చే జే ల ప్రయోగములో దవడలు, దంతములు కలిపి వాడాలి. ఇవి కేవలము తాలవ్యములైన చ జ లకు భిన్నమైనవి. అందుకే మీరు గమనిస్తే, చే జే ల పైన 'త' వత్తు పెట్టి 'దంతము యొక్క వర్గము-త" లక్షణముతో ఉచ్చరించమని సూచన గా తెలిపారు మేధావులైన మన ప్రాచీన తెలుగు భాషావేత్తలు. వీటిని t, d లకు ఆంగ్ల ఫోనెటిక్స్ లో ఉచ్చరించబడే tcha, dja లకు సమాంతరముగా కూడా ఉపయోగించుకొనవచ్చు. .

ళ ఱ ఴ లు తాలు మూర్ధన్యములు. సరళ, మఱ్ఱి ఇవేకాక తమిళ భాషలో వాడే "ఴ" ను కూడా మనము మన వర్ణమాలలో వ్రాయ వచ్చు, వాడుకొనవచ్చు ఉదాహరణ "పఴమ్" .

ఇదే విధముగా, ఫ్హార్సి లో వాడే ఖ్హ (ఖ్హాన్) ను జిహ్వామూలీయములం కోవలోనిది. అనగా విసర్గ ముందు కల ఖ్హ = ఃఖ+ ఆ . ఇదీ తెలుగులో ఫ్హార్సీ ఉరుదూ పద ప్రయోగాల్లో ఖచ్చితత్వానికి వాడవచ్చు.

ఇలా మన అక్షరముల సూత్రములనాధారము చేసుకొని ప్రపంచ భాషలు, ముఖ్యముగా మనము నిత్య జీవితములో వాడే పర భాషా పదాలు, మాండలికాలకు ఆలంబనగా వాడి వాటి మూలాలు కాపాడుకొనవచ్చునని నా పరిశోధనలో తేలిన సత్యము. సంస్కృత భాషా సూత్రాల ఆధారముగా తయారైన ఈ మహా అక్షర లిపి ని నేను విద్యార్థులకు నేరిపించడము జరుగుతోంది. ఈ సంస్కృత శబ్ద శాస్త్రపు సూత్రాలే ఒకప్పుడు IPA వారి ఆలోచనలుద్భవించడానికి మూల కారణం.

తెలుగు వారి అర్ధ సున్న ప్రత్యేకత:

తెలుగు వారికి సొంతమైన అర్ధానుస్వరమును/అర సున్నమన పూర్వీకుల భాషా ప్రజ్ఞ కు ఒక నిదర్శనము. పూర్తి సున్న వ్రాసినా వ్రాయకపోయినా అర్థముమారనపుడు అర్ధ సున్నను ప్రయోగించవచ్చు. ఉదాహరణకు "అడగవచ్చు" లేదా "అడంగవచ్చు" రెండూ సరియైనవయినప్పుడు, దాన్ని సూచించడానికి అడఁగవచ్చు అని వ్రాయటము జరుగుతోంది. అచ్చుతో కలిసిన అర్ధానుస్వరము వస్తే అనునాసికలా పలుకబడుతుంది ప్రాచీన తెలుఁగు భాషా వేత్తల, కవుల భాషా ప్రమాణాల నాణ్యత కు, నిర్దిష్టతకు ఇది ఒక ఉదాహరణ.

క్ష ద్వారా చెప్పేదేమిటి?

'అ ' తో మొదలై 'క్ష ' తో సంపూర్ణమయ్యేవి అక్షరాలు. రెంటికి మించిన శబ్దాల సంకీర్ణతే గుణింతము. క్, ష్, అ మూల మాతృకల సమాగమమే క్+ష్+అ=క్ష. " క్ష " సూచన ప్రాయంగా అక్షరముల సమాప్తాన్ని మరియు వాటి కలయికకు లేదా గుణింతపు మరియు సంధి ప్రక్రియలకు చెందిన సూత్రాలు తెలిపే ఒక నాందిగా చెప్పవచ్చు. తెలుగు వారు మరిన్ని ఉదాహరణలివ్వాలనే ఉద్దేశ్యముతో త్ర, జ్ఞ లను కూడా నేర్పుతారు. ఇక్కడ రెండు అనునాసికల సంకీర్ణత మరియు రేఫ (ర వత్తు) తో సంయోగములను సూచిస్తున్నారు.

మహా త్రిలింగ లిపి/పెను తెనుగు వ్రాలు

ఎన్నో భాషల శబ్దాలకాటపట్టైయిన మన తెలుగు అక్షరాల పట్టిక - "మహా త్రిలింగ లిపి/పెను తెనుగు వ్రాలు".

పై అక్షరముల పట్టికను "మహా త్రిలింగ/తెనుగు/తెలుగు లిపి" అని గానీ, "దొడ్డ/పెను తెనుగు వ్రాలు" అని గానీ, "తెలుగు కలగలుపు లిపి" అని గానీ , "తెలుగక్షరాల పెద్ద పట్టి" అని గానీ నేను ముద్దు గా పిలిచుకొని, విద్యార్థులకు నేర్పించడము జరుగుతున్నది

అ	ఆ	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ		హ	ః
ఇ	ఈ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	య	శ	
		ౘ		ౙ					
ఋ	ౠ	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	ర	ష	
							ఱ		
							ళ		
							ఴ		
ఌ	ౡ	త	థ	ద	ధ	న	ల	స	
ఉ	ఊ	ప	ఫ	బ	భ	మ			
ఎ	ఏ								
ఐ									
ఒ	ఓ								
ఔ									
అం									
అఁ									
		వ	ఫ్హ						
			ఖ్హ						
							త్ర	జ్ఞ	క్ష

సంహిత-సంయోగము- సంధి

సంహిత, సంయోగము, సంధి ఇవన్నీ అచ్చు మరో అచ్చుతో గానీ, అచ్చు హల్లు తో గానీ కలిసినపుడి ఏర్పడే జరిగే శబ్ద ప్రక్రియలు. దీని కారణంగా మనకు అచ్చుల వరుస ,మరియు గుణింతాలు , సంయుక్తాక్షరములు ఏర్పడుతాయి.

రెండు అక్షరములు ముఖ్యంగా అచ్చులు కలిస్తే సహజంగా నోటిలో ఎలాంటి శబ్దాలు బహిర్గతమవుతాయి మొదలైన అనేక విషయాల మీద అతి నిగూఢంగా పరిశోధన మరియు పరిశీలన చేసారు మన ప్రాచీన భాషా వేత్తలు. వారు గమనించినవి కొన్ని-

లోపం - లుప్తమయిపోవడమ్
ఆదేశం - మార్పు అవడం
ప్రకృతిభావ - లోపము ఆదేశము లేక పోవడము

అచ్చుల క్రమము: ఈ పరిశోధనల ఆధారంగా అక్షర సంధి నియమాలను మరియు మన అచ్చుల క్రమమును ఏర్పరిచారు.

అచ్చు + అచ్చు = అ + అ = ఆ, అ+ ఇ = ఐ

శబ్ద ప్రయత్నము చేయునపుడు ఒకే స్థానము మాత్రమే ఉపయోగించితే పుట్టిన అచ్చులు:

అ, ఆ (అ+అ) , ఇ , ఈ (ఇ+ఇ), ఉ , ఊ (ఉ+ఉ) -

శబ్ద ప్రయత్నము చేయునపుడు ఒకటి కన్న ఎక్కువ స్థానములు ఉపయోగించితే పుట్టిన అచ్చులు.

ఎ ,ఏ ,ఐ (ఏ +అ)
ఒ,ఓ ,ఔ (ఓ+ఉ)

పూర్ణానుస్వార, అర్ధానుస్వార, విసర్గలు:

అం , అఁ , అః

గుణింతాలలో గణితము

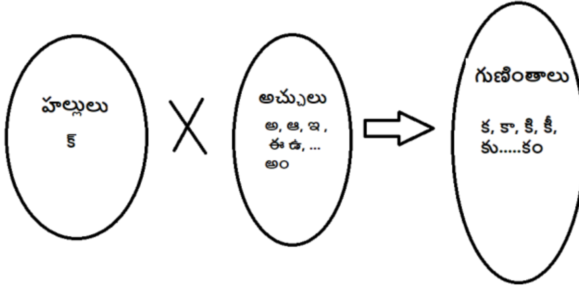
అక్షర సంధి నియమాల ఆధారంగా గుణింతాలను ఏర్పరిచారు. ఉదాహరణకి గుణింతాల అక్షర సంధులు-

పొల్లుతో కూడిన హల్లు + హ్రస్వ అచ్చు = క్ + ఇ = కి
పొల్లుతో కూడిన హల్లు + దీర్ఘ అచ్చు = క్ + ఆ = కా
పొల్లుతో కూడిన హల్లు+ పొల్లుతో కూడని మరొక హల్లు = క్ + వ = క్వ

శ్రామిక =శ + ్ + ర + ా ; మి= మ్ + ఇ = మ్ + ి ;క=క్+అ

అచ్చులను, హల్లులు అనే వర్ణాలతో గుణిమ్చుటము (cartesian product (or) అచ్చులు Cross హల్లులు) వలన గుణింతాలు ఏర్పడ్డాయి .

{క్} X {అ, ఆ, ఇ , ఈ ఉ, ...అం}= { క, కా, కి, కీ, కు.....కం}

హల్లులు X అచ్చులు = గుణింతములు

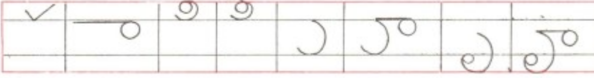
ఇది గణిత శాస్త్రపు కార్టీసియన్ ప్రోడక్ట్ వంటిది, కానీ ఈ ఆవిష్కరణ "కార్టీసియన్ " కన్న ప్రాచీనమైనది.

క్ ఖ్ గ్ ఘ్ -----+అ= --------} క ఖ గ ఘ ఙ

చ్ ఛ్ జ్ ఝ్ ----+అ=---} చ ఛ జ ఝ ఞ

ఇది గణిత శాస్త్రపు కార్టీసియన్ ప్రోడక్ట్ వంటిది, కానీ ఈ ఆవిష్కరణల కన్న ప్రాచీనమైనది.

గుణింత చిహ్నాలు -కొన్ని లిపి గుర్తుల పేర్లు:

్ = హలంత్యము లేదా పొల్లు - హల్లు యొక్క అసలు స్వరూపము
తల కట్టు - అ కారము యొక్క సంజ్ఞ - క్ + అ = క (తలకట్టు)
ా దీర్ఘము - ఆ కారము యొక్క సంజ్ఞ - క్ + ఆ = కా (దీర్ఘము)
ి **గుడి** క్+ఇ= కి
ీ **గుడి దీర్ఘము**
ు **కొమ్ము** క్+ఉ=కు
ూ **కొమ్ము దీర్ఘము**
ృ క్+ఋ= కృ వట్రుసుడి
క్+ౠ= కౄ = ౡకారము

ె ఎ ఎత్వము
ే ఏత్వము
ై ఐత్వము

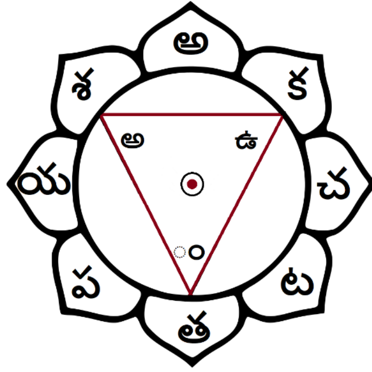
ొ ఒత్వము
ో ఓ త్వము

ౌ ఔత్వము
పూర్ణానుస్వారము ం
అర్ధానుస్వారము ఁ
విసర్గ ః

క కా కి కీ కు కూ కృ కౄ కె కే కై కొ కో కౌ కం కః
ఖ ఖా ఖి ఖీ ఖు ఖూ ఖృ ఖౄ ఖె ఖే ఖై ఖొ ఖో ఖౌ ఖం ఖః

అధ్యాయం 3

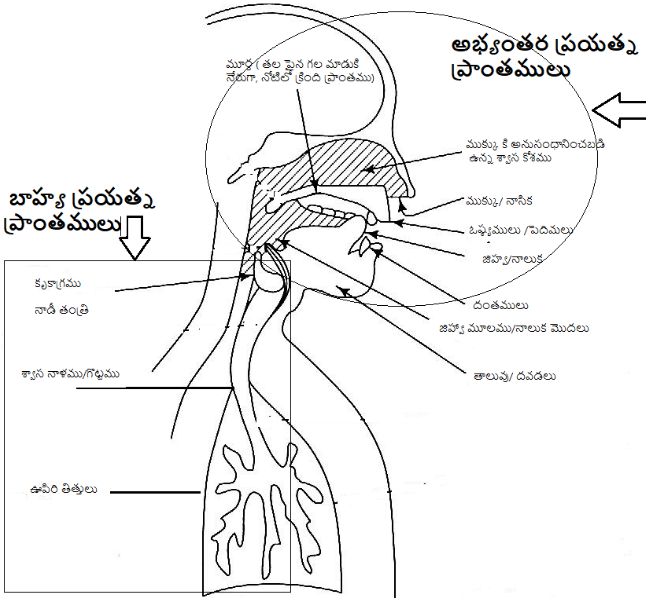
అక్షర అభ్యాసాలు

అక్షర పద్మం

శబ్ద ప్రయత్నము:

సాధారణంగా శబ్దము ఉత్పత్తి చేసేటపుడు మరో అంగాన్ని/ప్రదేశాన్ని స్పర్శించడం, స్పర్శించకనే ఒత్తిడి చేయడం జరుగుతుంది. దీన్ని ప్రయత్నము అంటారు. సాధారణంగా శబ్ద ఉత్పత్తిని గ్రహించాలంటే పొల్లుతో కూడిన హల్లులను ప్రయత్నించాలి. అపుడు మనం స్పష్టంగా గ్రహించగలం.

ఉదాహరణకి: హల్లు 'ప' యొక్క పొల్లు 'ప్'.

యత్నో ద్విధా - అభ్యంతరో బాహ్యశ్చ - అభ్యంతరము బాహ్యమని యత్నములు రెండు విధాలు.

1. అభ్యంతర ప్రయత్నము

2. బాహ్య ప్రయత్నము

ఆద్యః అభ్యంతర ప్రయత్నాని పఞ్చధా|
స్పృష్ట ఈషత్ స్పృష్ట వివృత సంవృత భేదాత్ |
తత్ర స్పృష్ట ప్రయత్నానాం స్పర్శానాం |
ఈషత్ స్పృష్టం అంతస్థానాం | ఈషత్ వివృతమ్ ఊష్మాణామ్ |
వివృతమ్ స్వరాణాం | హ్రస్వ వర్ణస్య ప్రయోగే సంవృతమ్ ప్రక్రియా దశాయాంతు వివృతమేవ |

బాహ్య ప్రయత్నస్త్వేకాదశధా | వివారః సంవారః శ్వాసో నాదో ఘోషోఽఘోషో అల్ప ప్రాణో మహా ప్రాణో ఉదాత్తో అనుదాత్తః స్వరితశ్చేతి||

ఇది అర్థము చేసుకోవాలంటే మొదట క్రింది చిత్రం లోని మనిషి వాక్ వ్యవస్థ/ శబ్దోత్పత్తి వ్యవస్థను పరిశీలించాలి.

చిత్రంలో గొంతుక నుంచి, నోరు లోపల, పెదిమలు మరియు ముక్కు వరకు జరిగే ప్రయత్నాలను **అభ్యంతర ప్రయత్నము** అంటారు.

స్థానము- కరణము :

అభ్యంతర ప్రయత్నము గురించి తెలుసుకోవాలంటే ముఖంగా రెండు అంశాలు తెలియాలి, అవి : 1. కరణము, 2. స్థానము

కరణము: మనిషి నోరు లో శబ్దము ఉత్పత్తి చేయడానికి చలించే అంగాన్ని/ప్రదేశాన్ని "కరణము" అంటారు. నాలుక ఒక ప్రధానమైన కరణము. ఉదాహరణ కి "త థ ద ధ న" లను ఉచ్చరించేటపుడు నాలుక దంతాలని తన్నినట్లు స్పర్శిస్తే ఆ అక్షరములు వస్తాయి. ఒక సారి 'త్, థ్, ద్, ధ్, న్' లను ఏకాగ్రతతో పలికి పరిశీలించండి.

స్థానము: మనిషి నోరు లో శబ్దము ఉత్పత్తి చేయడానికి చలించక స్థిరముగా ఉండే అంగాన్ని/ప్రదేశాన్ని లేదా స్వల్పంగా చలించి స్పర్శించబడే ప్రదేశాన్ని "స్థానము" అంటారు. ఉదాహరణ కి "త థ ద ధ న" లను ఉచ్చరించేటపుడు నాలుక దంతాలని తన్నినట్లు స్పర్శిస్తే ఆ అక్షరములు వస్తాయి. కనుక ఇక్కడ దంతాలను "స్థానము" అంటారు. ఒక సారి 'త్, థ్, ద్, ధ్, న్' లను ఏకాగ్రతతో పలికి పరిశీలించండి.

మరి కొన్ని ఉదాహరణలు:

ప్ ఫ్ బ్ భ్ లు ఉచ్చరించేటపుడు "క్రింది పెదవి" ఒక కరణము, పై పెదవి ఒక స్థానము గా గ్రహిస్తారు.

క్ ఖ్ గ్ ఘ్ లకు - కంఠము స్థానము, హను మూలము (దవడల లోపలి భాగపు మూలము) కరణము.

సాధారణము గా "స్థానము" బట్టి, ఆ అక్షరముల గుంపుకి పేరు ఆపాదిస్తారు. ఉదాహరణకి, కి "త థ ద ధ న" వర్గము యొక్క "స్థానము" "దంతాలు" కనుక వీటిని "దంత్యాలు" అంటారు.

అక్షర అభ్యాసం - శబ్దోత్పత్తి స్థానము, కరణము గ్రహించడానికి కొన్ని సాధనాభ్యాసములు:

మీకు నాలుక లేకపోతే 'అ' ని ఎలా అంటారో ప్రయత్నించండి. ఆ శబ్దోత్పత్తి స్థానము గమనించండి. కంఠము/గొంతుక మూలం నుంచి అది ఏర్పడినట్లు గ్రహించ గలరు.

ఖ్, ఖ్ ఖ్ అని దగ్గి 'క్' లేదా 'ఖ్' శబ్దము ఎక్కడ నుంచి పుడుతోందో గ్రహించండి. కంఠము/గొంతుక మూలం నుంచి అది ఏర్పడినట్లు గ్రహించ గలరు.

త్, ,త్, త్ అంటూ 'త్' శబ్దము ఎక్కడ నుంచి పుడుతోందో గ్రహించండి. దంతములు స్థానము అని, నాలుక కరణమని గ్రహించ గలరు.

ప్,ప్,ప్ అంటూ 'ప్' శబ్దము ఎక్కడ నుంచి పుడుతోందో గ్రహించండి. పై పెదవి స్థానము అని, క్రింద పెదవి కరణమని గ్రహించ గలరు.

వ్, వ్, వ్ అంటూ 'వ్' శబ్దము ఎక్కడ నుంచి పుడుతోందో గ్రహించండి. పెదవి స్థానము అని, దంతముల వరుస కరణమని గ్రహించ గలరు.

అభ్యంతర ప్రయత్నము:

మనము సాధారణంగా "అ - క చ ట త ప- య- శ" అనబడే వరుసలో అక్షరములు వ్రాస్తాము. అనగా మొదట, అ నుండి అః వరకు అచ్చులు, తర్వాత క, చ , ట, త, ప వర్గాలు వ్రాసి ; ఆపై "య ర ల వ" వర్గము, చివరిగా "శ ష స హ" వర్గము తో ముగిస్తాము.
అచః స్వరాః
కాదయోమావసానాః స్పర్శాః (క నుంచి మ వరకు)
యణోఽఅంతస్థాః (య నుంచి వ వరకు)
శల్ ఊష్మాణః (శ నుంచి హ వరకు)

ఈ విధానమునకు మూలము కరణము(కదిలే ఉపకరణ), స్థానము(కదలని ఉపకరణ) ఆధారముగా చేసుకుని జరిగే "అభ్యంతర ప్రయత్నము". ఈ కరణము స్థానము ఒక దాన్ని ఒకటి స్పర్శించబడుతున్నవా లేదా, ఎంత దూరములో ఒక దానికొకటి ఉన్నవి అనే దాని ఆధారముగా ఈ కూర్పు జరిగినది. ఉదాహరణకు "త థ ద ధ న" ఉచ్చరించునపుడు దంతాలు "స్థానము", నాలుక "కరణము" ." ప ఫ బ భ మ"ఉచ్చరించునపుడు పై పెదవి "స్థానము", క్రింది పెదవి "కరణము" . ఇవి ఒక దాన్ని ఒకటి స్పృశించుకొంటాయి. కనుక స్పర్శలు అన్నారు. క, చ, ట, త , ప వర్గులన్నీ స్పర్శలు. అలాగే "యరలవ" లు అంతస్థములు "శ ష స హ" లు ఊష్మలు

ఇవి "అభ్యంతర ప్రయత్నము" అనే విధానము ద్వారా వర్గీకరించబడ్డాయి.

అభ్యంతర ప్రయత్నము ఈ అయిదు రకాలు:

ఆద్యః అభ్యంతర ప్రయత్నాని పఞ్చధా| స్పృష్ట ఈషత్ స్పృష్ట వివృత సంవృత భేదాత్ |

1. వివృతములు - నోరు విస్తరించి పలుక వలసిన అక్షరముల గుంపు. విడిగా పలికే అచ్చులు వివృతములు. వివరించడం అనే తెలుగు పదం దీని నుంచే వచ్చింది, విస్తారము దీనికి సమాన అర్థం లో వాడుతారు.

వివృతమ్ స్వరాణాం | హ్రస్వ వర్ణస్య ప్రయోగే సంవృతమ్ ప్రక్రియా దశాయాంతు వివృతమేవ |

హ్రస్వ అచ్చులు మరో అక్షరములతో కలిసిపోతే సంవృతములు (నోరు విస్తరించి పలుక వలసిన అవసరము లేనివి)అయిపోతాయి. ప్రయత్నించి చూడండి.
అక్షర అభ్యాసం -

సంవృత , వివృతాల ను ఆకళింపు చేసుకోవడానికి కొన్ని సాధనాభ్యాసములు:

హ్రస్వ అచ్చులు ల పై ప్రయోగాలు :

అతి మెల్లగా 'అ' అని, అలాగే ఆపండి. నోరు తెరుచుకొని ఉన్నట్లు గమనించారా? దీన్నే 'వివృతము' అంటారు.

ఇపుడు, "అమ్మ" లో అ కారం పలికేటపుడు, నోరు విస్తారంగా తెరువబడదు. అందుకే హ్రస్వ అచ్చులు పనిలో (వేరే అక్షరములతో కలవడం మొదలైన..) ఉన్నపుడు సంవృతాలు.

2. స్పర్శలు- స్థానము మరియు కరణము ఒక దానితో ఒకటి తాక బడే అక్షరముల గుంపు (క, చ, ట , త , ప వర్గాక్షరములు) ఈ వర్గానికి చెందినవి.

తత్ర స్పృష్ట ప్రయత్నానాం స్పర్శానాం |

అక్షర అభ్యాసం - స్పర్శల ను ఆకళింపు చేసుకోవడానికి కొన్ని సాధనాభ్యాసములు:

క, చ , ట, త ,ప , గ జ, డ, ద, బ లను ఒక్కొక్కటీ మెల్లగా ఉచ్చరించండి. స్థానము , కరణము ఒక దానికొకటి స్పర్శించుకొన్నపుడు శబ్దోత్పత్తి జరుగునని గ్రహించ గలరు.

3. ఈషత్ స్పృష్టములు- స్థానము మరియు కరణము ఒక దానితో ఒకటి తాకీ తాకని అక్షరముల గుంపు - అంతస్థములు (య, ర, ల , వ) ఈ వర్గానికి చెందినవి.

ఈషత్ స్పృష్టం అంతస్థానాం |

అక్షర అభ్యాసం - అంతస్థములు/ఈషత్ స్పృష్టముల ను ఆకళింపు చేసుకోవడానికి కొన్ని సాధనాభ్యాసములు:
య, ర, ల, వ లు పలుకునపుడు స్థానము , కరణములను ఏకాగ్రంగా గమనించండి. కరణము స్థానము పైన తాకీ తాకనట్టు వత్తిడి కలగ చేయడం వలన వీటిని ఈషత్ స్పృష్టములు అంటారని మీరు గ్రహించగలరు.

4. ఈషత్ వివృతములు - కొద్దిగా మాత్రమే నోరు విస్తరించి పలుక వలసిన అక్షరముల గుంపు- ఊష్మలు (శ, ష, స, హ) ఈ వర్గానికి చెందినవి.
ఈషత్ వివృతమ్ ఊష్మాణామ్ |

అక్షర అభ్యాసం - అంతస్థములు/వివృతముల ను ఆకళింపు చేసుకోవడానికి కొన్ని సాధనాభ్యాసములు:

ఆ, ఈ, ఊ అను నోరుని ఏకాగ్రంగా గమనించండి. ఆ, ఈ, ఊ అన్నపుడు నోరు స్వేచ్ఛగా ముందుకు సాగబడటం లేదా తెరువబడటం జరుగుతుంది. ఇపుడు, శ, ష, స, హ లు పలుకునపుడు నోరును ఏకాగ్రంగా గమనించండి. ఇక్కడ నోరు స్వేచ్ఛగా ముందుకు సాగబడటం లేదా తెరువబడటం జరుగక కొంచెం తెరిచీ తెరవబడనట్లు ప్రయత్నము జరుగుతుందని గమనించ గలరు. కనుకనే వీటిని ఈషత్ స్పృష్టములు అంటారని మీరు గ్రహించగలరు.

బాహ్య ప్రయత్నము:

గొంతు, మరియు గొంతుకి క్రింది భాగములోని కృకాగ్రము, నాడీ తంత్రి, శ్వాస నాళాలు, ఊపిరి తిత్తుల ద్వార జరిగే శబ్ద మార్పిడి ప్రయత్నములను బాహ్య ప్రయత్నము అంటారు. ఎందుకంతే ఇవి నోటి కన్న బాహ్యమైనవి (లేదా) బయలు ప్రదేశము లోనివి. బాహ్య ప్రయత్నాల కారణం గా ఉదాత్త- అనుదాత్త- స్వరిత, అల్ప ప్రాణ- మహా ప్రాణ, సంవార- వివార, శ్వాస- నాద, ఘోష- అఘోషములనే భిన్న భిన్న శబ్ద భేదాలు పుడుతాయి.

క ఖ చ ఛ ట ఠ తథ ప ఫ ; శ ష స - వివార, శ్వాస, అఘోష
గ ఘ జ ఝ డ ఢ ద ధ బ భ ; హ య ర ల వ -సంవార, నాద, ఘోష

క చ ట త ప గ జ డ ద ; య ర ల వ - అల్ప ప్రాణాలు
ఖ ఛ ఠ థ ఫ ఘ ఝ ఢ ధ; శ ష స హ - మహా ప్రాణాలు

ఉదాహరణ:

అల్ప ప్రాణము మహాప్రాణముల మధ్య తేడా :

క - అల్ప ప్రాణము (ఉచ్చరించేటపుడు తక్కువ గాలి వదిలితే పలికబడే శబ్దము)
ఖ - మహా ప్రాణము (ఉచ్చరించేటప్పుడు అధికంగా గాలి వదిలితే పలికబడే శబ్దము)

వివారము, సంవారము మధ్య తేడా :

''క' పలికేటపుడు గొంతు రంధ్రము తగ్గించితే 'గ' ఏర్పడుతుంది.

కనుక 'క' వివారము (గొంతు రంధ్రము తగ్గించనిది) 'గ' సంవారము (గొంతు రంధ్రము తగ్గించి పలికేది).

ఇలా మన అక్షరములలో
'క' తర్వాత 'గ',
'చ' తర్వాత 'జ' ,
'ట' తర్వాత 'త',

'ప' తర్వాత 'బ'
అమర్చడానికి కూడా శాస్త్రీయత ఉంది.

అక్షర అభ్యాసం - బాహ్య ప్రయత్నాలను ఆకళింపు చేసుకోవడానికి కొన్ని సాధనాభ్యాసములు:

క చ, ట, త ,ప వర్గములు అభ్యాసము చేసి ఆ వరుసలలో వైజ్ఞానికతను (బాహ్య ప్రయత్నమును) ఆకళింపు చేసుకోండి.

క వరుస/వర్గము (క, ఖ, గ , ఘ, ఙ)

సంవారము-వివారము అభ్యాసములు:
క్ అని ఒక క్షణం ఆగి గ్ అనండి. ఈ అభ్యాసము వరుసగా అయిదు సార్లు చేయండి. దీని వలన సంవారము, వివారము (గొంతులో గాలి అపడమనే ప్రక్రియ) ను అర్థము చేసుకోగలము. క్, గ్ ల తేడా దీని ద్వారా ఏర్పడుతుంది.

అల్ప ప్రాణము, మహాప్రాణము అభ్యాసములు:
కొంతసేపు క్ క్ క్ లను సాధన చేయండి. తర్వాత ఖ్ ఖ్ ఖ్ లను సాధన చేసి, క్, ఖ్ శబ్దాల మధ్య తేడా గమనించండి.
'ఖ' బదులుగా 'క్క' పలుకే ప్రమాదం ఉండి. ఆ తేడా గమనించడం ముఖ్యం.

ఇలాగే గ్, ఘ్ ల సాధన చేయాలి.

అనునాసికము ల అభ్యాసము: ముక్కు మూసుకొని 'గ' ను ముక్కుతో పలికితే 'ఙ' సహజంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది.

చ వర్గము (చ ఛ జ ఝ ఞ)

సంవారము-వివారము అభ్యాసములు:
చ్ అని ఒక క్షణం ఆగి జ్ అనండి. ఈ అభ్యాసము వరుసగా అయిదు సార్లు చేయండి. దీని వలన సంవారము, వివారము (గొంతులో గాలి అపడమనే ప్రక్రియ) ను అర్థము చేసుకోగలము. చ్, జ్ ల తేడా దీని ద్వారా ఏర్పడుతుంది.

అల్ప ప్రాణము, మహాప్రాణము అభ్యాసములు:
కొంతసేపు చ్,చ్,చ్ లను సాధన చేయండి. తర్వాత ఛ్ ఛ్ ఛ్ లను సాధన చేసి, చ్, ఛ్ శబ్దాల మధ్య తేడా గమనించండి.
'ఛ' బదులుగా 'చ్చ' పలుకే ప్రమాదం ఉండి. ఆ తేడా గమనించడం ముఖ్యం.

ఇలాగే జ ఝ ల సాధన చేయాలి.

ముక్కు మూసుకొని 'జ' ను ముక్కుతో పలికితే 'అనునాసికము ఞ' సహజంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది.

ట వర్గము (ట ఠ డ ఢ ణ)

సంవారము-వివారము అభ్యాసములు:
ట్ అని ఒక క్షణం ఆగి డ్ అనండి. ఈ అభ్యాసము వరుసగా అయిదు సార్లు చేయండి. దీని వలన సంవారము, వివారము (గొంతులో గాలి అపడమనే ప్రక్రియ) ను అర్థము చేసుకోగలము. ట్, డ్ ల తేడా దీని ద్వారా ఏర్పడుతుంది.

అల్ప ప్రాణము, మహాప్రాణము అభ్యాసములు:
కొంతసేపు ట్ ట్ ట్ లను సాధన చేయండి. తర్వాత ఠ్ ఠ్ ఠ్ అంటూ సాధన చేసి, ట్, ఠ్ శబ్దాల మధ్య తేడా గమనించండి.
'ఠ' బదులుగా 'ట్ట' పలుకే ప్రమాదం ఉండి. ఆ తేడా గమనించడం ముఖ్యం.

ఇలాగే డ, ఢ ల సాధన చేయాలి.

ముక్కు మూసుకొని 'డ' ను ముక్కుతో పలికితే అనునాసికము 'ణ' సహజంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది.

త వర్గము (త థ ద ధ న):

సంవారము-వివారము అభ్యాసములు:
త్ అని ఒక క్షణం ఆగి ద్ అనండి. ఈ అభ్యాసము వరుసగా అయిదు సార్లు చేయండి. దీని వలన సంవారము, వివారము (గొంతులో గాలి

అపడమనే ప్రక్రియ) ను అర్థము చేసుకోగలము. త, ద ల తేడా దీని ద్వారా ఏర్పడుతుంది.

అల్ప ప్రాణము, మహాప్రాణము అభ్యాసములు:
కొంతసేపు ద్ ద్ ద్ లను సాధన చేయండి. తర్వాత ధ్ ధ్ ధ్ లను సాధన చేసి, ద్, ధ్ శబ్దాల మధ్య తేడా గమనించండి.
'ధ్' బదులుగా 'ధ్ద్' పలుకే ప్రమాదం ఉండి. ఆ తేడా గమనించడం ముఖ్యం.

ఇలాగే త్, థ్ ల సాధన చేయాలి. థ అంటే వత్తు త, "ధ" కాదు.

ఇక్కడ ఒక సూచన - తెలుగు వారు థ ను ఎందుకు ధ వలే పలుకుతారో కారణం చెబుతాను. లిపి తో చిన్న సమస్య ఇది. తెలుగు లిపి లో థ ధ ఒకే లా కంటికి కనిపిస్తాయి. కనుక అందరూ థ ని ధ గా ఉచ్చరిస్తారు. కానీ థ పలికేటపుడు, త ని మహాప్రాణంగా పలకాలి.

ముక్కు మూసుకొని 'ద' ను ముక్కుతో పలికితే అనునాసికము 'న' సహజంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది.

ప వర్గము (ప ఫ బ భ మ):

సంవారము-వివారము అభ్యాసములు:
ప్ అని ఒక క్షణం ఆగి బ్ అనండి. ఈ అభ్యాసము వరుసగా అయిదు సార్లు చేయండి. దీని వలన సంవారము, వివారము (గొంతులో గాలి అపడమనే ప్రక్రియ) ను అర్థము చేసుకోగలము. ప్, బ్ ల తేడా దీని ద్వారా ఏర్పడుతుంది.

అల్ప ప్రాణము, మహాప్రాణము అభ్యాసములు:
కొంతసేపు బ్ బ్ బ్ లను సాధన చేయండి. తర్వాత భ్ భ్ భ్ లను సాధన చేసి, బ్, భ్ శబ్దాల మధ్య తేడా గమనించండి.
'బ' బదులుగా 'బ్బ' పలుకే ప్రమాదం ఉండి. ఆ తేడా గమనించడం ముఖ్యం.

ఇలాగే ప్, ఫ్ ల సాధన చేయాలి.

ఇక్కడ ఒక సూచన- ఫ బదులు ఫ్హార్సీ 'ఫ్హ' పొరపాటుగా పలుకుతుంటాము. అవి రెండు విభిన్నమైనవి.

ఫ అనేది రెండు పెదవులు కలిపి పలకాలి, రెండు పెదాలూ బయటకు పగిలినట్లు విచ్చింపచేస్తే 'ఫ' వస్తుంది.

ఫలం అన్నపుడు దంతాలు వాడకుండా కేవలం పెదాలతో మాత్రమే'ఫ' అనాలి. (ఓష్ఠ్యమ్).

అదే పెదిమ కు దంతాల వరుస తాకించి గాలి బయటకు వదిలితే ఫ్హ వస్తుంది. అంతే ఇది 'వ' వలే దంతోష్ఠ్యమ్ అన్నమాట.

ఫ్హాతిమా అన్నపుడు పర్షియన్ 'ఫ్హ' వాడాలి. (దంతోష్ఠ్యమ్)

ముక్కు మూసుకొని 'బ' ను ముక్కుతో పలికితే అనునాసికము 'మ' సహజంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది.

అక్షర అభ్యాసంలో సందేహాలు- సమాధానాలు

ఱ ళ లు ఎక్కడ నుంచి పలక బడుతాయి?

ర (లేదా రేఫ) అనేది నాలుక పైకి ఎత్తి పలికే మూర్ధన్యము. అదే ఱ పలకాలంటే దవడలు వెడల్పు చేసి, నాలుకను పంటికి మూర్ధన్యమునకు మధ్య భాగంలో వత్తి పలుమార్లు వేగంగా ర అనడానికి ప్రయత్నించాలి. అపుడు ఱ వ్యక్తమవుతుంది.కనుక ఇది మూర్ధన్యము కాదు. ఇది తాలు మూర్ధన్యము.

ల అనేది నాలుక దంతాలకు తగిలితే జనించే దంత్యము. కానీ ళ ఆ వర్గమునకు చెందినది కాదు. ఇది ర వలే నాలుక పైకి ఎత్తి పలికే మూర్ధన్యము. కానీ ర కి ళ కి తేడా ఏమిటంటే ళ ఉచ్చర్ంచేటపుడు నాలుక తిరగ తిప్పి మాడు వైపు తాకించాలి, అంతే కాక దవడలు వెడల్పు చేసి ఉంచాలి. "ర" కు దవడల వెడల్పు అవసరం లేదు మరియు నాలుకు నేరుగా మాడుని స్పృశిస్తుంది. కనుక ళ దంత్యముల వర్గమూ కాదు మూర్ధన్యమూ కాదు. ఇది "వ్యతిరిక్త తాలు మూర్ధన్యము". ఆంటే ఒకరకంగా "నాలుక తిరబెట్టి ఱ పలికలని ప్రయత్నిస్తే ళ జనిస్తుంది.

చే , జే లు ఎక్కడ నుంచి పలక బడుతాయి? వీటి పైన గల త వత్తు ప్రత్యేకత ఏమిటి?

చే , జే లు తెలుగు వారి ప్రత్యేక అక్షరములు. వీటి పైన గల 'త' వత్తు మన చ జ లు ఉచ్చరించేటపుడు దంతాలకు వత్తి పడితే చే , జే లు వస్తాయని, సంకేత రూపంలో చెబుతున్నరు. త వర్గము దంత్యాలు కనుక 'త ' వత్తు ని వీటి పైన ఉంచారు. ఒక్క సారి అలా ఉచ్చరించి చూడండి, మీకే తెలుస్తుంది, ప్రాచీన తెలుగు భాషా వేత్తల సునిశితమైన ఆలోచన, మేధా శక్తి . దురదృష్ట వశాత్తూ వీటి విలువ తెలియని వారు, అంత విజ్ఞాన దృక్పథము లేనివారు, చే , జే లను తెలుగు అక్షర మాల నుంచి తొలగించి భాషా హత్యకు పాల్పడుతున్నరనిస్తున్నది.

వ, ఒ లు ఎక్కడ నుంచి పలక బడుతాయి, వాటి మధ్య తేడా :

వకారస్య దంత్యోష్ఠమ్ అని సూత్రం. అంటే పై దంతాలతో క్రింది పెదవిని స్పర్శించి శబ్దోచ్చరణ ప్రయోగం చేస్తే వచ్చేది "వ".

ఓదౌతోః కంఠోష్ఠం అని సూత్రం.
పెదవిని గుండ్రంగా విచ్చినట్లు చేసి గొంతునుంచి గాలిని శబ్ద ప్రయోగానికి ఉపయోగిస్తే బహిర్గతమయ్యేవి "ఓ" గానీ హ్రస్వమైన "ఒ" గానీ మరియు"ఔ" శబ్దాలు.

హ, అః (విసర్గ) లు ఎలా పలక బడుతాయి, వాటి మధ్య తేడా :

విసర్గ అంటె విసర్జించడం. ఇక్కడ గాలిని గట్టిగా విసర్జిస్తే విసర్గ ఉచ్చరించబడుతుంది. కానీ హ లో హ్ 1/2 మాత్ర కానీ కేవల విసర్గ 1/4 మాత్ర మాత్రమే, కానీ అకారంతో కలిపినపుడుకూడా 1/2 మాత్రలోపలే పలకాలి. హ కారానికి 1 మాత్ర సమయం తీసుకోవచ్చు.

థ ఎందుకు తప్పుగా పలుకబడుతుంది? ఎలా పలకవచ్చు:

తెలుగు వారు థ ను ఎందుకు ధ వలే పలుకుతారో కారణం చెబుతాను. లిపి తో చిన్న సమస్య ఇది. తెలుగు లిపి లో థ ధ ఒకే లా కంటికి కనిపిస్తాయి. కనుక అందరూ థ ని ధ గా ఉచ్చరిస్తారు. కానీ థ పలికేటపుడు, త ని మహాప్రాణంగా పలకాలి.

ఫ , ఫ లు ఎక్కడ నుంచి పలక బడుతాయి, వాటి మధ్య తేడా :

ఫ బదులు ఫోర్స్ 'ఫ' పొరపాటుగా పలుకుతుంటాము. అవి రెండు విభిన్నమైనవి.

ఫ అనేది రెండు పెదవులు కలిపి పలకాలి, రెండు పెదాలూ బయటకు పగిలినట్లు విచ్చింపచేస్తే 'ఫ' వస్తుంది.

ఫలం అన్నపుడు దంతాలు వాడకుండా కేవలం పెదాలతో మాత్రమే'ఫ' అనాలి. (ఓష్ఠ్యమ్).

అదే పెదిమ కు దంతాల వరుస తాకించి గాలి బయటకు వదిలితే ఫ్హ వస్తుంది. అంతే ఇది 'వ' వలే దంత్యోష్ఠమ్ అన్నమాట.

ఫ్హాతిమా అన్నపుడు పర్షియన్ 'ఫ్హ' వాడాలి. (దంత్యోష్ఠమ్)

శ ష స ల మధ్య తేడా గ్రహించడం చాల సులభం:

సంగీతం లో 'స' తో మొదలు పెడుదాం. స్ స్ స్ స్ అని ఉచరించితే స దంతాల మధ్యనుంచి గాలి వదిలితే వస్తుందని తెలుస్తుంది. కనుకనే దీన్ని సంస్కృతంలో సీత్కారము అంటారు.ఇక్కడ దంతాలు ఉపయోగించాము కనుక "స" ని దంత్యము అన్నారు.

ఇక ఆ 'స్' ని పళ్ళ మధ్యనించి కాక ఎడమ లేదా కుడి బుగ్గల నుంచి బయటకు వదలండి. "శ" శబ్ధము ఉచ్చరించబడుతుంది. ఇక్కడ దవడలు లేదా తాలువులు ఉపయోగించాము కనుక "శ" ని తాలవ్యము అన్నారు.

ఇక ఆ 'స్' ని ఉచ్చరిస్తూ, నాలుకను పైకి మడవండి. "ష" శబ్ధము ఉచ్చరించబడుతుంది. ఇక్కడ నాలుక నోటి ఉపరితలపు పై భాగము (మూర్ధన్యము) తగులగా "ష" ఏర్పడినది కనుక "ష" ని మూర్ధన్యము అన్నారు.

" క్ష"
క్, ష్, అ అనే శబ్దాలను విడి విడిగ అని తర్వాత వేగంగా అనండి. "క్ష" ఎలా ఏర్పడిందో తెలుస్తుంది.

ఒకేలా కనిపించే అక్షరముల లిపి గుర్తులు - జ, జ:

ధ థ ల వలే , అక్షరలిపి గుర్తులు ఒకేలా ఉండటం వలన మనం జ, జ లను ఉపయోగించడంలో పొరబాట్లు సహజమే. ఉదాహరణకు ప్రజ్ఞ బదులుగా ప్రజ్ఞ అని , కృతజ్ఞత బదులుగా కృతజ్ఞత ..మొదలైనవి కొన్ని ఉదాహరణలు.

అనుబంధం

ఇంగ్లీష్ కీబోర్డ్ లో ప్రాణం కోల్పోతున్న తెలుగు పద కోశం కొన్ని పరిష్కారాలు

ఒక గజరాజుని చిన్న అగ్గిపెట్టెలో ఉంచాలంటే, పెట్టెనైన ఏనుగంత పెద్దది చేయాలి, లేదా ఏనుగుని ముక్క ముక్కలు చేసి పెట్టెలో సర్దాలి. ముక్కలు ముక్కలు చేయడం వలన దాని ప్రాణం కోల్పోవడం సహజం.ఇపుడు తెలు**గు** భాషా పదకోశాన్ని 26 ఇంగ్లీష్ అల్ఫబేట్ లో వ్రాయడము అలాంటిదే.

డిజిటైజేషన్ లో, ఇంటర్నెట్ మాధ్యమాల్లో ప్రస్తుతము ఆంగ్లము ప్రపంచములో ప్రథమ స్థానములో ఉన్నది. **ఆంగ్లము ఇతర భాషలనుంచి అరువు తెచ్చుకొన్న పద సమూహాలతో అలరారే అందమైన భాష. కానీ అందమైన వ్యక్తి మలినమైన దుస్తులు వేసుకొంటే అందవిహీనమ్గా కనబడినట్లు, ఆంగ్ల ఆల్ఫబేట్ మరియు స్పెల్లింగ్ వ్యవస్థలు ఆ అందమైన భాషను సంక్లిష్టము చేసాయి.** దీని విషయంలో అనేక ఆంగ్ల భాషావేత్తలు ఇప్పటికే సంస్కరణలకు ప్రయత్నిస్తున్నారు.

ఆంగ్ల ఆల్ఫబెట్ మరియు స్పెల్లింగ్స్ కారణంగా దెబ్బతిన్న/తింటున్న భాషల్లో తెలుగు కూడా ఒకటి. ప్రస్తుతము తెలుగు ప్రజలలో ఆంగ్ల ఆల్ఫాబెట్ ఆధారిత కీబోర్డ్ వాడకము అతి ప్రాచుర్యము సంతరించుకున్నది. మనకు తెలిసిన ఉదాహరణ "కడప" ను ఆంగ్ల స్పెల్లింగ్ వ్యవస్థననుసరించి "Cuddapah" గా నిర్మించగా "kadapa" గా ఈ మధ్య మనము మార్చుకున్న విషయము అందరికీ విదితమే. కానీ ఇంకా "kadapa" అంటే క'ద'ప అనాలో క'డ'ప అనాలో కన్ఫ్యూషనే ! ద, డ లకు - D ; శ, ష, స లకు -S ; త, ట లకు -T ; న , ణ లకు -N; ర, ఱ ల కు- R; ల, ళ లకు - L, చ, ఛ లకు - ch వాడటము మినహా ఆంగ్లములో ఇక వేరే మార్గం లేదు.

తెలుగును ఆంగ్ల లిపిలో వ్రాయడము ఎక్కువవౌతున్న కారణముగా తెలుగు వారు త్వరలో వారి పద కోశం కోల్పోయే ప్రమాదం పొంచి ఉన్నది. ఎత్తుగా ఉన్నాను పట్టను బాబోయ్ అంటే తల తెగనరుక్కో అనే సలహా వలె, ఆంగ్లము కోసం తెలుగు అక్షరాలు తగ్గించుకోమనే సంస్కర్తలూ సందర్భాలూ ఎదురవుతున్నవి. ఆంగ్లము కోసం తెలుగు అక్షరాలు తగ్గించుకోమనే సదరు మేధావులే , C-K' ; C-S; 'Z-G-J' వంటి ఆంగ్ల రిడన్డెన్ట్ లెటర్స్ పైన పెదవి కదుపరు.

ఆంగ్ల మాధ్యమాల్లో చదివే పిల్లలకు , ఆంగ్ల ప్రభావిత ప్రాంతాలలో నివసిస్తున్న భారతీయులకు తమ మాతృభాషలో తర్ఫీదు ఇవ్వడం ఒక పెద్ధ యజ్ఞం లాంటిది. దీనిలో అనేక సాధకబాధకాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా 10 నుంచి 12 గంటలు ఆంగ్ల మాధ్యమాల్లో మరియు ఆంగ్ల ప్రభావిత చర్చల్లో తలమునకలు అవుతున్న కారణముగా మాతృ భాష కన్నా వీరి పైన ఆంగ్ల ప్రభావం ఎక్కువ అవున్నది .

అంతేకాకుండా తెలుగు అక్షరమాలను ఆంగ్ల ఆల్ఫాబెట్ లో వ్రాయడము, టైప్ చేయడము అనే అలవాటు తామర తంపరగా వ్యాప్తి చెందింది.

దురదృష్టవశాత్తు శాస్త్రీయ సంగీతం గానీ తెలుగు పద్యం గానీ వ్రాయటానికి, తెలుగు పిల్లలు , పెద్ధలు ఇంగ్లీష్ నే ఉపయోగించడం వలన అనేక భాషా ప్రమాదాలకు దారితీస్తున్నది. తెలుగు సంగీతాన్ని, పద్యాన్ని, మాటలను నేర్చుకునేటప్పుడు ఆ రచనలను ఆంగ్లంలో వ్రాయటం వల్ల భావమే మారిపోయే ప్రమాదం ఉంది.

ఉదాహరణకి : chedabatti అని వ్రాస్తే అది, చెడబట్టో, చెదబట్టో, చేదబత్తో చేదబట్టో తెలియదు

ATTA అని వ్రాస్తే అది 'అత్త, ' అనో లేదా ' అట్ట' అనో తెలియదు ,

RAMA అని వ్రాస్తే అది 'రామ' అనో లేదా 'రమ' అనో తెలియదు.
క్రింద కొన్ని తెలుగు లిపి లోని వరుసలను ఇవ్వడం జరిగినది.

"అక్షరములు అంటే లిపి అని, అవి వ్రాయడం నేర్చుకొంటే వాటిని నేర్పడమయిపోయినట్లు మనం భావిస్తాము. కానీ అక్షర పద్ధతి అంటే లిపి కాదు. ప్రపంచము మొత్తము మీద, కేవలం "అక్షర పద్ధతి/ అక్షర వ్యవస్థ"

మాత్రమే శబ్దము మరియు శబ్ద ఉత్పత్తి స్థానముల మధ్య సంబధమును బట్టి వైజ్ఞానికంగా ఏర్పడిన పద్ధతి.

శబ్దములు నోటిలో వివిధ స్థానముల నుండి ఉత్పత్తి అవుతాయి అన్న సత్యము, మొట్టమొదటగా షుమారు 4000 సంవత్సరములకు పూర్వమే భారతీయ వైదిక భాషావేత్తలు కనిపెట్టారు. ఆపైన ఈ శబ్దము, ఉత్పత్తి స్థానముల మీద, వర్గీకరణ పైన ప్రాచీన భారత దేశంలో అనేక ప్రయోగాలు, ఆవిష్కరణలు జరిగాయి. దాని ఫలితంగ ఏర్పడినవే మన అక్షరములు. "

పైన ఇచ్చిన తెలుగు లిపి లోని క్రింది వరుసలను ఇంగ్లిష్ 26 పరిమిత ఆల్ఫబెట్స్ లో వ్రాస్తే చాల పొరబాట్లు, తప్పుడు శబ్దాలు వస్తాయి.

ద, డ లకు - D ; శ, ష, స లకు -S ; త, ట లకు -T ; న , ణ లకు - N; ర, ఱ ల కు- R; ల, ళ లకు - L, చ, చే లకు -ch
వాడటము మినహా ఆంగ్లములో ఇక వేరే మార్గం లేదు.

Aksharamulu amte lipi ani, avi vrayadam nerchukomte vatini nervadamaepoinatlu manam bhavistham.kani akshara paddati amte lipi kaadu prapamcham mottam meeda kevalam akshara vyavasta matrame sabdam mariyu sabda upatti staanala Madhya sambandaanni batti vagnanikamgaa erpadina paddhati..

Sabdamulu notilo vividha sthanamula numdi utpati avutaayi anna satyamu, mottamodatagaa shumaaru 4000 samvatsaramulaku purvame bharatiya vaidica bhasha vettalu kanipettaru. Apina e sadbamu , utpatti sthaanamula mida vargikarana paina prachina bharata desamlo aneka prayogalu avishkaranalu jarigayi. Danii phalitamga erpadinave mana aksharamulu.

దిన్ని చదివి ఎన్ని తెలుగు పదాలను తప్పుగా చదవవచ్చో పరిశీలించండి.

"ఇంగ్లిష్ 26 పరిమిత ఆల్ఫబెట్స్ లో వ్రాయబడుతున్నందు వలన జరిగే తెలుగు భాషా హాని" ని అరికట్టడమనే లక్ష్య సాధన గురించి కొన్ని విషయాలు మీకు వివరించే ప్రయత్నం చేస్తాను.

తెలుగును ఆంగ్లములో వ్రాసే పిల్లలకు పెద్దలకు, 26 ఆంగ్ల ఆల్ఫాబేట్ కు బదులుగా వాడటానికి నేను "ఐ ఎస్ ఓ 15919" అంతర్జాతీయ పద్ధతి ని నేర్పించడము, ఆ పద్ధతిని ప్రచారము చేయడము జరుగుతోంది.

అదే పైన ఇచ్చిన తెలుగు లిపి లోని వరుసలను ఐ ఎస్ ఓ 15919 లో వ్రాసినట్లైతే పొరబాట్లు, తప్పుడు శబ్దాలు తగ్గుతాయి, తెలుగు పద కోశాలకు హాని తగ్గుతుంది.

akṣaramulu aṁṭē lipi ani, avi vrāyaḍaṁ nērcukoṁṭē vāṭini nērvaḍamayipōyinaṭlu manaṁ bhāvistāmu. kānī akṣara paddhati aṁṭē lipi kādu. prapaṁcamu mottamu mīda, kēvalaṁ "akṣara paddhati/ akṣara vyavastha" mātramē śabdamu mariyu śabda utpatti sthānamula madhya saṁbadhamunu baṭṭi vaiṅñānikaṁgā ērpaḍina paddhati.

śabdamulu nōṭilō vividha sthānamula nuṁḍi utpatti avatāyi anna satyamu, moṭṭamodaṭagā ṣumāru 4000 saṁvatsaramulaku pūrvamē bhāratīya vaidika bhāṣāvēttalu kanipeṭṭāru. āpaina ī śabdamu, utpatti sthānamula mīda, vargīkaraṇa paina prācīna bhārata dēśaṁlō anēka prayōgālu, āviṣkaraṇalu jarigāyi. dāni phalitaṁga ērpaḍinavē mana akṣaramulu.

కొందరు రచయితలు, సంఘాలు, వెబ్సైట్స్ ISO 15919 ను తెలింగ్లిష్ అని ప్రాచుర్యం లో కి తెచ్చి ప్రచారం చేయడం తప్పుడు ప్రచారము మరియు అసత్యమే అవుతుంది.

ఎందుచేతనంటే , తెలుగును ఇంగ్లిష్ లో వ్రాస్తే తెలింగ్లిష్ అవుతుంది. తెలుగును ఇంగ్లిష్ లో వ్రాయడమంటే ఇంగ్లిష్ 26 పరిమిత ఆల్ఫబెట్స్ లో వ్రాయడము. కానీ ఆ విధానం లో లోపాలు ఉన్నయి కాబట్టే మనం ISO 15919 ను వాడుతున్నము . కనుక ISO 15919 ను ISO 15919 అని పిలవాలి తప్ప తెలింగ్లిష్ అనడం సత్య దూరం అవుతుంది.

తెలింగ్లిష్ అని ప్రాచుర్యం తేవడమంటే "తెలుగు ను ఇంగ్లిష్ 26 పరిమిత ఆల్ఫబెట్స్ లో వ్రాయడం వెనుక ఏ సమస్యా లేదు" అనే సత్య దూరమైన విషయాన్ని ప్రజలకు చెప్పినట్లు అవుతుంది. అంతే కాక ISO ఇంటర్నేషనల్ స్టాండర్డ్స్ వారి నిబంధనలను వమ్ము చేస్తూ వారి పద్ధతిని వీరు మరో పేరు తో ప్రాచుర్యం తేవడం బహుశా వైజ్ఞానికంగా అవగాహన లేక చేసి ఉండవచ్చు.

అలాగే మీ వద్ద సాధారణమైన ఇంగ్లీష్ కీ బోర్డ్ ఉన్నపుడు ఆ పరిమిత అల్ఫబేట్సు ఉపయోగించి , ఇంగ్లీషు పెద్ద(upper case) చిన్న (lower case) అల్ఫబేట్లను ఉపయోగించుకొని , ఎలా తెలుగు శబ్దాలు , అప శబ్దంగా మారకుండా వ్రాయవచ్చో హార్వర్డ్ క్యోటో, ఐ ట్రాన్స్ వంటి పద్ధతులు వివరించాయి.

కొన్ని ఉదాహరణలు:
అ-a, ఆ-aa/A, ఇ-i, ఈ- ii/I , ఉ -u, ఊ-uu/U
ఋ-Ru, ౠ-RU
ఌ~lu, ౡ ~lU
ఎ -e ఏ -ee/E, ఐ -ai , ఒ -o ఓ-oo/O, ఔ -au, అం -aM,, అః -aH
క -ka, ఖ- kha, గ-ga ,ఘ-gha, ఙ -~ga
చ-ca/cha ,ఛ-Cha, జ-ja, ఝ-jha, ఞ ~ja
ట-Ta, ఠ- Tha, డ-Da, ఢ-Dha, ణ-Na
త-ta, థ-tha, ద-da, ధ-dha, న -na
ప-pa, ఫ-pha, బ-ba, భ-bha, మ -ma
య-ya, ర-ra, ల-la, వ-va
శ-Sa, ష-Sha, స-sa హ -ha
ళ-La, ఱ-rx, క్ష -ksha

స్వచ్ఛందంగా వీటికి సంబంధించిన వర్క్ షాప్ తరగతులు, లింగ్విస్టిక్ ల్యాబ్ మొదలైన అంశాలు వినూత్నమైన పద్ధతుల్లో నేరుగా గానీ, యూట్యూబ్, స్కయిప్ లేదా ఇతర సోషల్ మీడియా వ్యవస్థల ద్వారా గానీ అంతర్జాతీయంగా నిర్వహించబడుతున్నవి. ఇవి నిర్వహించబడుతున్నవి.

దీని కారణంగా పిల్లలలో పెద్దలలో గణనీయమైన ఆత్మ విశ్వాసం, మన భాష , అక్షరాల పట్ల ఆత్మ గౌరవం పెరగటం జరుగుతోంది. ఈ తరగతుల్లో మన ప్రాచీన మన అక్షరాల్లో ఉన్నటువంటి శాస్త్రీయత ను, ఈ అక్షరమాలలో రహస్యాలను పిల్లలకు, పెద్దలకు అర్థమయ్యేటట్లు నేర్పించడం జరుగుతున్నది.

ఒకసారి ఐ ఎస్ ఓ 15919 వచ్చిన తర్వాత క్రమంగా వారికి తెలుగు లిపి గొప్పతనం అర్థమయ్యి మన భాష పట్ల ఆసక్తి పెరగడం మేము గమనించాం .

కనుక మన తెలుగు అక్షరాలను ఆంగ్ల ఆల్ఫబెట్ మరియు స్పెల్లింగ్స్ లో వ్రాయడము మానుదాం, తద్వారా మన పద కోశాన్ని పదిలంగా కాపాడుకుందాం.

రండి... అక్షరోద్యమంలో పాల్గొని, ఇంగ్లిష్ 26 పరిమిత ఆల్ఫబెట్స్ లో వ్రాయబడుతున్నందు వలన జరిగే తెలుగు భాషా హాని" ని అరికడదాం !

రచయిత పరిచయం

శ్రీ శనగవరపు ఉమామహేశ్ బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి, ప్రత్యేకించి అక్షర శాస్త్ర వేత్త. క్లౌడ్ కంప్యూటింగ్ రంగములో పనిచేసే వీరు **"డిజిటైజేషన్ నేపథ్యంలో భాషా వైవిధ్యత మరియు వ్యక్తి, పరిరక్షణ"** లక్ష్యంగా కృషి చేస్తున్నారు.

ప్రతి వ్యక్తి తనను తను ప్రేమిస్తూ, ఆత్మ విశ్వాసం కలిగి, ఆత్మ న్యూనత నుండి దూరంగా, జీవితాన్ని పరిపూర్ణంగా గడపడానికి సహాయ పడే అంశాలలో కృషి చేయడం వీరి లక్ష్యము. హింసకు దూరంగా మెలగడమే సమాజంలో అతి ముఖ్యమైన విషయమని వీరి అభిప్రాయము.

అంతకుమునుపు అమెరికా, ఆసియా, యూరపు ఖండాల్లోని వివిధ దేశాల్లో గడిపిన వీరు గత 7 సంవత్సరాలుగా ఆస్ట్రేలియా మెల్బర్న్ నగరము లో నివసిస్తున్నారు. ఇక్కడి వివిధ సాహితీ, నాటక, కళా, సంగీత, సాంస్కృతిక, సామాజిక సేవా కార్యక్రమాల్లో చురుకుగా పాల్గొంటూ వాచస్పతి గా, వక్త గా, రచయితగా, వీడియో బ్లాగర్ గా, ఇండాలజిస్టుగా, నటుడుగా, వాద్యకారునిగా, భాషా అధ్యాపకునిగా, కార్యకర్తగా అందరికీ పరిచితులు.

ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిల్లాండ్ ప్రాంతాల్లో నిర్వహింపబడ్డ పౌరాణిక నాటకాల్లో వీరు పోషించిన శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలు , శివ యోగి , అర్జునుడు, శ్రీనాథ కవి మొదలైన పాత్రల ద్వారా వీరి అభినయం, గాత్రము అందరి మన్ననలు అందుకొన్నవి. తెలుగు అవధాన ప్రక్రియల్లో పాల్గొన్నారు.

తమ 19 సంవత్సరముల వయసులో, వీరు కుల మతములకు అతీతముగా తోటి యువకులను కూడగట్టి తమ స్వగ్రామములో శిథిలమయి, అనారోగ్య పరిస్థితుల్లో దురుపయోగము గావించబడుతున్న 400 యేళ్ళ ప్రాచీన చారిత్రక కట్టడాన్ని పునరుద్ధరించడము, బాల్యము నుంచీ వీరికి ఉన్న సామాజిక స్పృహకు ఒక నిదర్శనం.

ఈ సందర్భముగా, వీరు ప్రాచీన భవన నిర్మాణ విధానాల్లో మన పూర్వులు ప్రదర్శించిన పరిణితికి ఆకర్షితులై, చరిత్ర, భారతీయ శిల్ప, నాట్య, సంగీత శాస్త్రములు, ప్రాచీన గణిత, నగర నిర్మాణ, కాల గణన, రాజ నీతి, పాలన, వైద్య విధానాలు, వ్యవసాయ పద్ధతులను అధ్యయనము చేసారు. పై విజ్ఞానమును చర్చించే మూల గ్రంథాల అధ్యయనము కొరకు వీరు స్వయంకృషితో ప్రాచీనమైన తెలుగు, సంస్కృతము, వైదిక భాషా శాస్త్ర అధ్యయనము చేయ మొదలుబెట్టడము జరిగినది.

"గ్రేటర్ ఇండియా రీసర్చ్ ఫోరమ్" అనే థింక్ టాన్క్ మాధ్యమముగా వీరు భారతీయ సంతతి కొరకు "ఇండిక్ స్కాలర్స్ ఆన్ ఇంటర్నెట్", "నవో నవో భవతి జాయమానో", "మాతృకా మూవ్మెంట్" , "స్వాధ్యాయ-ప్రవచన నెట్వర్క్", "జీవ వైవిధ్య ఆయుర్వేద వనాల పెంపకం" వంటి వినూత్నమైన ప్రాజెక్ట్స్ చేపట్టారు.

ఆంగ్ల భాషలో వీరు వ్రాసిన "అక్షర విన్యాస - ద రైసిన్గ్ " అనే గ్రంథము భారతీయ అక్షరములపైన విజ్ఞాన సర్వస్వమనే చెప్పాలి. భాషా శబ్ద శాస్త్రము (ఫొనెటిక్స్) పరిశోధకులైన వీరు "మాతృకా అకాడమీ ఆఫ్ అప్లైడ్ ఫొనెటిక్స్" ద్వారా భారతీయ భాషా శబ్ద శాస్త్రాల అధ్యయనం, ఆధునిక కాలంలో వాటి అనువర్తనం, విద్యార్థుల శిక్షణ తదితర అంశాలపై కృషి చేస్తున్నారు. కంప్యూటర్స్ - ఇనర్మేషన్ టెక్నాలజీ తో పాటు వీరు ఆస్ట్రేలియా అబారిజనల్ మరియు భారతీయ ఆదివాసీ, సంస్కృత, తెలుగు,తమిళ, హిందీ, అరబ్బీ, ఆంగ్ల, చైనీస్ భాషా శబ్ద కోశాల పరిశోధనాభిలాషి.

విద్య మరియు వృత్తి రీత్యా పెక్కు భారతీయ మరియు వివిధ యూరపు భాషా ప్రాంతాల్లో నివసించిన కారణంగా వీరికి భాషా వైవిధ్య రక్షణకు ప్రాచీన భారతీయ భాషా వేత్తలు ప్రత్యేకించి తెలుగు కవులు చేసిన కృషి అవగతమైందంటారు.

వేల సంవత్సరాలుగా భారతీయుల భాషా వైవిధ్యం నిలబడటానికి రక్షణ గా నిలచిన అక్షరమాల వీరి కార్యక్రమములకు ప్రేరణ. ఈ అక్షరమాల ప్రేరణ తో "అన్ని సవాళ్ళను అధిగమించి సమాజంలో విభిన్న వర్గాల మధ్య ఐక్యత" సాధించవచ్చునేది వీరి ప్రగాఢ విశ్వాసం. కాస్త ఓపికతో ఆలోచించి, పరస్పర సుహృధ్భావాన్ని అలవర్చుకొంటే సమాన హక్కులకి అర్థం ఉంటుందని వీరి అభిప్రాయం.

అక్షరోద్యమం

నా అక్షరోద్యమం, అక్షరాల్లోని వైజ్ఞానిక సత్యాలు ప్రజలకు పంచడమే. వారికి మన అక్షరాల వెనుక విజ్ఞాన రహస్యాలను నేర్చుకున్న తర్వాత ఆత్మ విశ్వాసము, ఆత్మ గౌరవమూ, కలగటము తథ్యము.

ప్రపంచము మొత్తము మీద, కేవలం "అక్షర పద్ధతి/ అక్షర వ్యవస్థ" మాత్రమే శబ్దము మరియు శబ్ద ఉత్పత్తి స్థానముల మధ్య సంబంధమును బట్టి వైజ్ఞానికంగా ఏర్పడిన పద్ధతి.

సాధారణంగా, అక్షరములంటే పిల్లలకు నేర్పే ఒక చిన్నపాటి విషయమనీ , మనం ఇంతకు మునుపే నేర్చేసుకొన్నదనే ఒక అభిప్రాయంలో సాధారణంగా ఉంటాము. కానీ వాస్తవానికి, ఎక్కువ శాతం తెలుగు మాతృ భాష గా గల వారికి, మన అక్షరాల వెనుక సైన్సు/విజ్ఞాన రహస్యాల గురించి అవగాహన లేదనే విషయం కాస్త ఆందోళన కలిగించే అంశమే. ఉదాహరణకి, మన అక్షరములలో క, చ, ట, త, ప అని వరుసల ఎందుకు ఏర్పరిచారు? క తర్వాత ఖ, తర్వాత గ తర్వాత ఘ ఎందుకు? క, ఖ, గ , ఘ, ఙ వరుసలో చివర వచ్చే ఙ ఎలా పలకాలి? చే , జే పైన త వత్తు ఎందుకు కల్పించారు? మొదలైన ప్రశ్నలకు చాల కొద్ది మంది వద్దే వైజ్ఞానికమైన జవాబు లభిస్తుంది.

ప్రస్తుతము, తెలుగు అక్షరములను వాటి వెనుక రహస్యాలను వివరించకుండా, ప్రయోగాత్మకమైన అభ్యాసాలు లేకుండా, ఒక లిపి లాగా బాగా రుబ్బించి, నేర్పించడమే దీనికి కారణం. అక్షరాల వెనుక విజ్ఞానం, ముఖ్యంగా అక్షర రహస్యాలు తెలిపే మన ప్రాచీన శబ్ద సూత్రాలను, మన తెలుగు పాఠ్య ప్రణాళికలు విస్మరించడం వలన అక్షరాల కూర్పు లో ఉన్న సైన్సు మనకు తెలియదు.

దాన్ని పరిష్కరించే దిశ గా, అక్షరముల కూర్పులోని రహస్యాలు ప్రతి ఒక్క తెలుగు వాడికి చేరాలనే శాంతియుతమైన సంకల్పంతో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా నేను అక్షరోద్యమానికి శ్రీకారం చుట్టడం జరిగినది. మన అక్షరాల కూర్పు వెనుక ఉన్న సైన్సును అందరికీ పంచాలనుకొనే నా అక్షరోద్యమానికి, మీరుతోడ్పాటు ఇవ్వాలని నా విన్నపము.

- శనగవరపు ఉమామహేశ్

